

elkar

NEGUA 2019

58. ZENBAKIA

www.elkar.eus

KARMELE JAIO

*Aitaren etxea,
indarkeriaren mehatxu etengabea*

+

BIGARREN SEXUA

Simone Beauvoirren iraultza

DOLORES REDONDO

La cara norte del corazón

IZEN PROPIOAK:

Anjel Lertxundi · Ibon Martín · Ascensión Badiola · Koro Navarro · Irati Jiménez · Antton Olariaga ·
Unai Elorriaga · Toti Martínez de Lezea · Harkaitz Cano · Adur Larrea · Begoña Elorrieta · Aritz Gorrotxategi
Txema García-Viana · Joan Mari Torrealdai · Irati Elorrieta · Ruper Ordorika · Alai Zubimendi · Eñaut Elorrieta
Joxemari Sors · Pier Paul Berzaitz · Iñaki García Holgado · Pello Añorga · J. Black River · María Simabilla

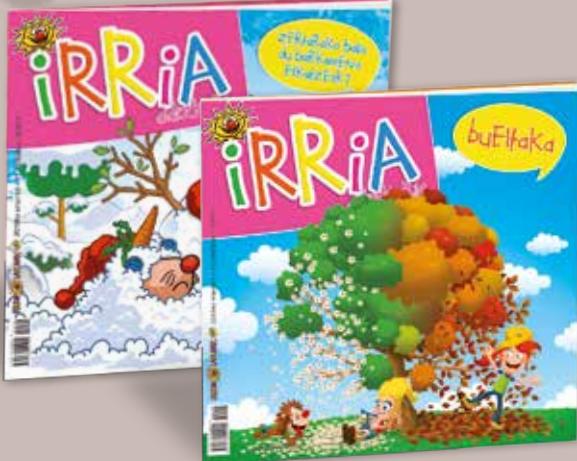

EGIN HARPIDETZA!

ETA JASO ELKAR DENDETAN
ERABILTZEKO 10€-KO BONOA!

Baliatu gure eskaintza berezia eta jaso urtean iRRiAren 10 ale etxean!!

URTEAN
49€

HARPIDETZA EGITEKO AUKERAK:

Telefonoz: 902 820 806 zenbakira deituz

E-posta: harpidetza@irrienlagunak.eus helbidera idatziz.

www.irrienlagunak.eus/harpidetza-n izena emanaz.

ALAI ZUBIMENDI

Kultura sarean

Jarrai gaitzazu gure sare sozialetan

@elkar

@elkar

elkartaldea

elkarTaldea

postdata.elkar.eus

elkar
liburu-dendak

ALGORTA (GETXO)
Telletxe 11
94491 66 16

ARRASATE
Erdikokale 14
943 79 78 29

BAIONA
Arsenal plaza
559 5935 14

BASAURI
Dr. Jose Garai 11
944 26 13 84

BERGARA
Ibarra 7
943 76 40 50

BILBO
Licenciado Poza 14
944 43 47 08

Iparragirre 26
944 24 02 28

ZAMUDIOKO
ataria Zazpikale
944 16 14 50

DONOSTIA
Fernin Calbeton 21
943 42 00 80

BERGARA 6
943 42 63 50

GASTEIZ
San Prudencio 7
945 14 45 01

Apraiztarrak 1
Campus
945 14 16 70

HERNANI
Kale Nagusia 30
943 55 15 37

IRUN
Colon pasealekua 8
943 63 17 26

IRUÑEA
Comedias 14
948 22 41 67

LEIRE 9
948 17 55 38

TOLOSA
Arostegieta z/g
943 67 35 33

GARBIÑE UBEDA
mehatxua

elkar
www.elkarargitaletxea.eus

KARMELE JAIO

AITAREN ETXEA
Karmele Jaio
ELKAR

**“Indarkeriaren mehatxua
beti dago hor, eta gure bizitza
baldintzatzen du”**

la hamar urte igaro dira Karmele Jaiok (Gasteiz, 1970) aurreko nobela, *Musika airean* (2009, Elkar), plazaratu zuenetik. Geroztik narrazioak (*Ez naiz ni*, 2012) eta poesia (*Orain hilak ditugu*, 2015) kaleratu ditu. *Aitaren etxea* izenburuko nobela du lanik berriena. Hiru pertsonaia nagusiren inguruan eraikitako istorioa da; generoaren rolek duten pisu zein zamaren inguruan, literatuaren eta idazkuntzaren inguruan, familiaren inguruan, gatazka politikoaren inguruan... eraturiko nobela zuen bezain trinkoa da, ertz askotarako bide ematen duena.

Erresonantzia asko dakartz *Aitaren etxea* izenburuak berak; Arestiren poema ospetsua, Hertzainaken *Hil ezazu aita*, patriarchatua, aurreko be-launaldiekiko lotura/ talka artistiko zein bitala... Guztiak ageri dira liburuan?

Kezka batek zeharkatzen du nobela: Nola egin bealaundiz bealaundiz transmitten du herentzia kultural bat desaktibatzeko eta gure bizitzetatik desagerrazteko? Eta horren aurretik, nola egin herentzia horren pean bizi garela detektatzeko? Gehienetan hain barneratua dugu, ez baitugu ikusten ere. Nobela honetan aitaren figurak sinbolizatzen du balore konkretu batzuen transmisioa, hain zuzen ere, gizon izateko modu konkretu baten transmisión, eta hortik dator “aitaren etxea”. Baino nobelan ez da bakarrik gizonei buruz hitz egiten. Gizon batek eta bi emakumek hitz egiten dute, eta bakoitzak agerian utzik du, beste gauza batzuen artean, zein pisu izan duen generoak bere egiteko moduetan, bere heziketa sentimetalan, besteeik berarenengan izan dituzten espeki-

La mansión de los chocolates

Una novela tan intensa y tentadora como el chocolate

Con todos los ingredientes para convertirse
en una adicción. ¡La devorarás!

FÚNDETE ENTRE SUS PÁGINAS
Y SÚMATE A LA AVENTURA

tatibetan... Generoak gizarte honetan eragiten digun gehiegizko marka hori nola gainditu. Galdera horrek zeharkatzen du liburua. Eta bai, garai bateko erresonantzia ere badakar, pertsonaien gazte garaikoa, eta orduko soinu bandan Hertzainak daude, Kortatu dago... baita garai hartako giro politiko nahasia ere.

Nobelan agertzen dira gogoeta zenbait literatur idazkuntzari buruz: esaterako, idazleak ez due la dakinari buruz idatzit behar, deskubritu nahi duenari buruz baizik. Zer deskubritu nahi zenuen zuk? Eta deskubritu duzu?

Nire idazketa prozesua beti izaten da bilaketa bat. Idazten hastean intuizio moduko bati jarraitzen diot, ez dakit ziur zer kontatu nahi dudan. Hemen ere horrela geratu zait, inoiz baino gehiago agian, ilunetan aritu naiz bazterrak haztatzen, eta horregatik ere denbora asko kostatu zait bidea aurkitzea. Ez nuen gai konkretu bat buruan hasieratik, baina jakin-minak bultzatu nauela uste dut, galdera batek: nola bizi ote dute gizonek garai aldakor hau? Zer sentitzen dute, adibidez, emakume bat bortxatzen dutenean edo hiltzen dutenean? Errudun sentitzen dira? Deseroso sentitzen dira gizon direlako? Ala horrek beraiekin zerikusirik ez duela pentsatzen du-te? Hor arakatu nahi nuela uste dut. Jakin-mina handia delako. Eta esan behar dut idatzit bitartean oso presente izan dudala topikoetan eta orokorkerietan jausteko oso terreno labainkorra dela eta horregatik ibili naiz beldurrez bezala, kontu handiz, idazketa-prozesuan.

Botere harremanek dena ukitzen dute bizitan, baita literaturan ere. Hemen inoiz baino gehiago esplicitatu dituzu botere harreman horiek?

Botere harremanak edonon daude. Esango nuke sei urteko umeen ikasgela batean ere botere harremanak existitzen direla. Galdera da, nire ustez, zerk ematen dion boterea bat eta zerk kentzen dion boterea besteari. Zerk bihurtzen du jarduera bat edo hitz bat garrantzitsu eta zerk debaluzaten du. Eta generoak hor duen eragin itzela. Gure eguneroko harremanen azpitik lur azpiko ibaien antzera dabilztan botere harreman horiek azalarazi nahi nituen, eragina dutenak gure harreman sentimentaletan, gure lanetan, gure familian, gure bizitzako eremu guztietan.

AZALEKO ETA BARRUKO ARGAZKIA: JON HERNAEZ

Literaturaz, harreman afektiboez, familiaz, genero ikuspegiaz, euskal gatazkaz diharduzu... eta esparru guztietan usaintzen da, tentsioa ez ezik, baita indarkeriaren lurrinrik. Indarkeria hori nola destilatu literaturara; horretan izan duzu lanik handiena?

Aipatu dituzun botere harremanek sortzen duten tentsioa dago kontatzen denaren azpian. Tentsio bat dago, entengabekoa, soka baten alde batean eta bestean gau de beti tiraka, beste pertsona batekin harremanetan gaudenean. Indar horiek ia inkontienteak dira. Askotan indarkeria erabiltzen dugu edo indarkeriaren biktima gara konturatutu gabe ere. Baina indarkeriaren mehatxua beti dago hor, eta gure bizitza baldintzatzen du. Batzuetan agerikoa da, beste batzuetan denbora eta hausnarketa bat behar izaten dugu hor dagoela ikuste ko. Erro luzeak ditu indarkeriak.

Hiru pertsonaia nagusi daude, eta bakoitzak zenbait kapitulu ditu bere izenez. Pertsonaietako batek, Ismaelek, zaitasunak ditu emakume baten azalean sarturik nobela bat idazteko. Hirure-

tako zeinen azalean sartzea kosta zaizu gehien?

Ismaelek bere buruari galdetuko dio zergatik kostatzen zaion hainbeste emakumezko pertsonaia horren barruan sartzea. Eta honek beste galdera bat sorraraziko dio: nondik begiratzen die emakumeei? Hiru pertsonaia nagusi ditu nobelak, bi emakume eta gizon bat, eta era kusten digute nondik begiratu, ikusten duzun errealitya oso ezberdina izan daitakeela. Eta hiruren artean, bai, gehien kostatu zaidana gizona izan da.

Ez da ohikoan bigarren pertsona erabiltzea egun nobeletan narratzaile modura; bi pertsonaiarekin hala egin duzu; bestea, aldiz, lehenengo pertsonan mintzo da. Buelta asko eman dizkio zu egiturari?

Egiturari bai, ez hainbeste bigarren, lehen edo hirugarren pertsona aukeratzeko erabakiari. Aukera ezberdinak jolastu nuen, eta azkenean iruditu zitzaidan bigarren pertsona eraginkorra zela gure barne ahotsa edo kontzientziaren ahotsa azaltzeko. Baina egiturak bai, buruko min gehiago eman ditzkit.

Zure lanik ausartena da formalki zein edukiz?

Aukeratu nitzakeen bide errazagoak, baina gorputzak eskatu didan bidetik jo dut, nahiz eta jakin zaitasun gehiago aurkitu nitzakeela bidean.

Eleberrian aipatzen da bi plano gurutzatu behar direla beti literatur lan batean; haurrente begirada eta jarrera jolastia, eta helduaren zehaztasun zorrotzagoa. Zein gailendu zaizu?

Biak daude. Hasieran ia pentsatu gabe buruan nuena brastakoan bota nuen, ume baten antzera; eta gero heldua agertu zen, gauzak zuzentzera, piezak bere leku jartzera, Legoa muntatzen, eta muntatu bitartean umeak orrian utzi diona ulertzen saiatzen.

GORKA EROSTARBE

Kazetaria

LA NUEVA NOVELA DE
ARTURO PÉREZ-REVERTE

**NO TENÍA PATRIA NI REY, SÓLO UN PUÑADO DE HOMBRES FIELES.
NO TENÍAN HAMBRE DE GLORIA, SÓLO HAMBRE.
ASÍ NACE UN MITO.
ASÍ SE CUENTA UNA LEYENDA.**

ASCENSIÓN BADIOLA ARIZTIMUÑO
Escritora

Proposamena

DIEZ MIL HERIDAS

Diez mil heridas, del navarro Patxi Irurzun y editado por Harper Collins Ibérica, es una novela histórica y también de aventuras, repartida en tres libros: Medianapia-Mostrenero y Bizco, por la que pululan personajes entrañables y bien descritos como el histórico Sancho Errota, molinero y famoso bandido de Las Bardenas, que repartía justicia social robando a los que tenían para dárselo a los que no; o como el catador de veneno, al servicio del príncipe de Viana, Pedro Guinea, un negro al que le falta media napia, enamorado de una loca de palacio, de las que tenían los reyes para entretenerte, de nombre Urraca. La saga, en

los libros dos y tres, continúa con el pícaro Antón Aguirre, nieto de Pedro Guinea, que se mueve entre patios de comedias y Zaida, madre de Antón y padrastro del Lazarillo de Tormes, que acompaña al conquistador Alvar Núñez Cabeza de Vaca por el Nuevo Mundo. En definitiva, un universo literario creado para relatar las aventuras de tres generaciones de negros navarros mostrencos (negros libres), personajes de ficción que viven entre los siglos XV y XVI.

Con estilo desenfadado, no exento de lirica y lleno de humor, a veces un poco escatológico, otras con tintes eróticos, y en la mayoría, con la sorna típica y muy

personal de este autor, se plantean escenas célebres como cuando Patxi Guinea descubre orinando a Urraca o como cuando Antón Aguirre da con sus huesos en un hospital en el que las monjas consuelan con el movimiento de una mano a los enfermos masculinos, que sanan contentos, aunque luego le cabrá la duda de si habrá sido una calentura más de su cabeza.

Diez mil heridas es una novela muy recomendable que nos sumerge en las heridas que sufren sus personajes, pero de una forma muy entretenida y peculiar, como su autor. Mi calificación: Muy buena. Lectura: fácil.

DIEZ MIL HERIDAS
Patxi Irurzun
HARPERCOLLINS

Profila DORIS LESSING

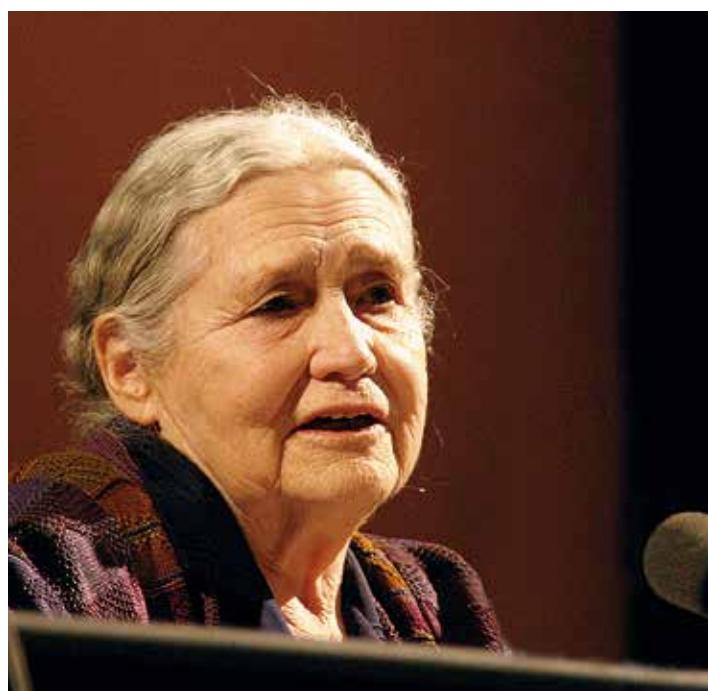
MUNDUA ZABALTZEN

KORO NAVARRO
Itzultzalea

Batzuetan, irakurtzen ari zarela, edo itzultzen –itzultzea irakurtzea baita, baina lupa handi batekin, eta luparen alde on eta txarrekin-, bihotzak salto egiten di zu. Literatura onaren aurrean zauden sei-nale; eta itzultzen ari bazara, argi dago, txorrotxago aritu beharko duzu. Halaxe gertatu zitzaidan Doris Lessingen *Belarra kantari* itzultzen ari nintzela, pasarte honetan bestea beste (Britainiar Inperioaren mendeko Hego Rodesian daude, XX. mende hasieran; Mary kolono zuria da, eta "natiboak" beltzak):

Maryri gizon natiboak ez zitzaizkion gustatzen, eta emakumeei, berriz, gorrotoa zien. Gorrotoa zien haien ageriko haragiei, haien gorputz ilun bigunei eta aurpegi umil lotsatu baina aldi berean ozar eta mutiriei, eta gorrotoa zion ukitu lotsagabe bat zuen haien boz kalakariari. Ezin zuen eraman emakume haiiek belarretan eserita ikustea, hankak ipurdi azpian tolestuta beren denboraz kanpoko postura hartan, sosegu osoan (...). Eta gorrotoa zion, gauza ororen gainetik, emakume beltzek haurrei bularra emateko zuten mo-

duari, titiak zintzilik, jende guztia ikus-teko moduan; bazeukan zerbaitek haien amatasun bare gogoaseak Maryri odola irakiten jartzen ziona. "Umeak gorputzetik eskegita, izainak bezala" esaten zuen Maryk dardar-ikaraz bere artean, izututa pentsatzen baitzen beti zer ote zen haur bat bularra ematea. Arrunt gaizkitzen zen haur baten ezpainak bularretan sumatzearen ideia hutsarekin; gogoeta-rekin berarekin, batere ohartu gabe, bularren gainean ixten zituen bi eskuak, bortxatzetik babestuko balitu bezala. 1950ean kaleratu zen *Belarra kantari*. Eta ia 70 urteren buruan, sentiarazten digu oraindik ere liburuak emakume honen... Arrazakeria? Matxismoa? Inbidea? Frigido-tasuna? Literatura onaren beste ezaugarr bat: pentsatzen bultzatzea. Ez mezuak ematea, ez argibideak eskaintzea, baizik eta mundua zabaltzea, zuri-beltza (orduan bezain indartsua baita orain zuri-beltzaren errazkeria) lausotzea eta gauzen konplexutasunez jabetzea. Hil zen Doris Lessing, urteak dituzte haren obrak, baina zenbat erakusten digun oraindik ere!

ARGAZKIA: ELKE WETZIG

IRATI JIMÉNEZ IDAZLEA

BARREN-BARRENEAN

BASA-KOBLAKARIETATIK PARNASO POETIKORA

Euskal literaturaren iraganari begiratzen diogunean normala da pena hartza: liburu gutxi ditugu eta abade asko. Ez dugu iragan loriatzorik izan baina –dena ez da txarra– izan dugu loriarik gure iraganean. Agosti Zahok, adibidez, erromantizismo feminista bat inauguru zuen duela ia 200 urte, prosa liriko gogoangarrian eta gure herriaren genio poetikoaz ohartarazi zigun.

Xahok, Oihenartekin batera, Euskal Herriko bazter guztietako kantak, koplak eta errimak jaso eta aztertu zituen eta konbentzitu egin zen beste Europako nazio batzuekiko abantaila zutela euskaldunek. Letradun poetarik izan ez arren, bagenuela benetako genio poetikoa, bairela hemen poesia “gisa, gostu, espíritu eta dotorezia” handiz gai egiteko ziren basa-poetak.

Arrazoi ote zuen? Kasu horretan, bertsolaritzaz ez litzateke fenomeno berezia baizik eta berezitasun batetik sortutako fenomenoa. Teoria honek izan lezake merurrik, izan ere, gure poesia eta narratiba modernoari begiratzen badiogu –teatroaren pozak segundo batez alde batera utzita– hobeto moldatu gara poesian kopuruz eleberriantz baino. Badira eleberri ederrak gurean, jakina, eta askotan hoberenetako asko ahaztu egiten zaizkigu –Patxi Zubizarretaren *Joan onirikoa* (Txalaparta, 2010), Jon Alonsoren *Hodei Berdeak* bikaina (Susa, 2003), Edorta Jimenezen *Sukar ustelaren urtea* metafisikoa (Txalaparta, 2004)– baina ez dut uste eleberriantz edo ipuingintzan lortu dugunik poesia-gintzan lortu duguna: karrera luzeak eta joriak egiteko moduko idazle saldoa, etenik gabe katebegia osatzeko gaitasuna duena eta hamarkadetan zehar liburu ederrak egiteko gai dena.

Poesiaren kontinentea da gure literaturak daukan zabala. Gabriel Arestirekin inauguratu zen poesia politikoa eta soziala bizirik dago gaur egun Jon Benitoarekin –bere *Bulkada* (Susa, 2010) ederra horren adibide–, Martin Bidaurren moduko poeta gazteak etorri zaizkigu, zaurgarritasuna ezkutatzen ez duen lirismo adoresuarekin –*Itzulera* (Susa, 2017) gogoangarria da bere zintzotasunean–; Oier Guillanek edo Angel Errok mas-kulinitateari buruzko esplorazio liluragarriak egin dituzte –irakurri Mr. Señora (Txalaparta, 2016) edo Gorputzeko

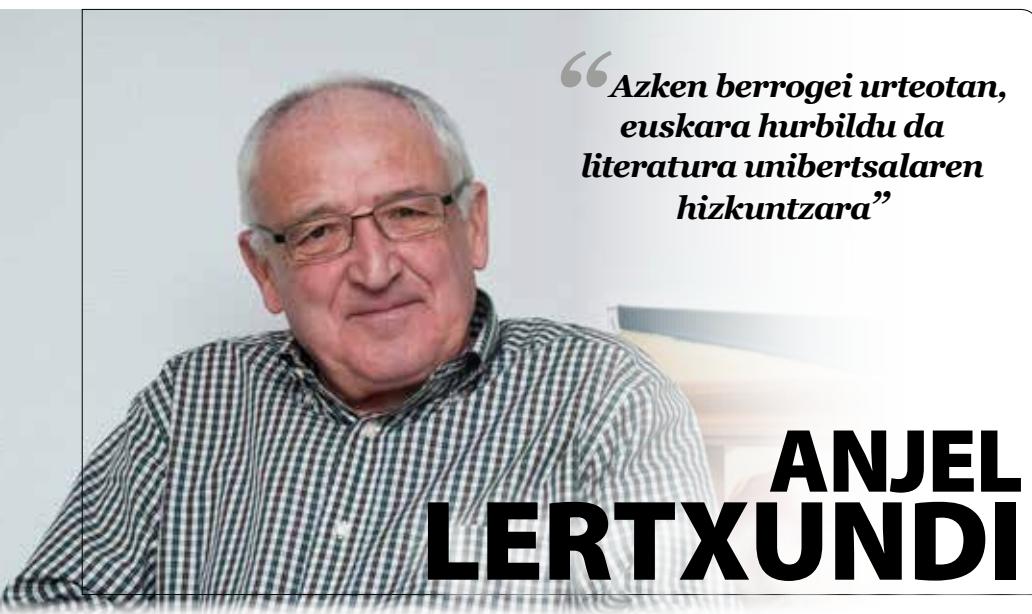
ILLUSTRAZIA: ANTONIO OLARIAGA

humoreak (Alberdania, 2005); urteetan zehar bere arimarentzako hiri poetiko propio eta poliedrikoa osatu du poesian, ipuingintzan eta eleberriean Asier Serranok; eta horiez gain badira klasifikaezinak diren hainbat ahots propio, Jon Arano edo Mikel Lasarenak modukoak.

Unibertsio poetiko oparoa osatu dugu azken hamarkadetan eta sarria zena are oparoagoa bilakatu zaigu bakanak ziren emakume ahotsak ugaldu direnean. Gure begien aurrean basa-koblakarien nazioak bere mintzairia osatu du, falta zitzaison humanitate guztia bere zabalera hartzeko. Emakumeek betiko aldatu dute gure literatura eta euskararen kontinente poetikoak ugaldu egin dituzte, gorputzaren, humoreen, umorearen, giza harremanen eta sentsualitatearen geografietaan barrena

bidaitzeko. Hizkuntzaren odola, biztzen gatza, azalaren jakituria, eta lirísmoa ekarri dizkigute poesia liburu gogoangarrieta. Hortxe gure artean klasiko bilakaturiko Azalaren kodea (Susa, 2000), narratiban ere hain ondo aritzen den Miren Agur Meaberena (*Hezurren erretura*, Susa, 2019), hortxe Irauteria, aurrerapausu liriko ederra eman duen Castillo Suarezzen azken liburua (Elkar, 2019) eta hortxe baita lau hizkuntzatara itzuli berri duten *Xomorropoemak eta beste piztia batzuk* (Pamiela, 2016), Leire Bilbao bikainaren lan saritua.

Elkarrizketa literario ugalkor eta androginoa sortu da euskal literaturan eta bete egin da, azkenik, Amaia Lasa poeta fundacionalak 1971n iragari zuena, *Mari Sorgin* poema ederrean: suzko emetasun bat piztu zaigu.

**“Azken berrogei urteotan,
euskara hurbildu da
literatura unibertsalaren
hizkuntzara”**

ANJEL LERTXUNDI

**Solferinoko itsuak nola, itzultzailak
hala, beste hizkuntza eta kultura
batzuetara alde egin behar du,
baina herrira *Itzuliz usu begiak*.
Halaxe deitzen da Anjel Lertxundik
Alberdaniaren eskutik argitaratu
duen liburu berria, saio literario bat,
non bildu baititu itzulpenari buruzko
ehun eta hemeretzi tesela.**

Itzulpengintzari buruzko hausnarketak bildu dituzu liburu honetan. Antola zitekeen, besteak beste, gaika, baina hiztegi eran antolatu duzu liburua, zergatik?

Aspalditik neki liburuak zer antolamendu izango zuen. Milosz poetak bere autobiografia argitaratu zuen horrela: hartzituen bere bizitzako pasarteak, personaien ize-

nak, Poloniako gertakariak eta haien inguruan jardun zen. Oso formula ona iruditu zitzaidan, bere biografiako ertz asko, puntu asko garatzen dituelako, noski, ez duzu bakoitzean sekulako sakontasuna egiten, baina muina ematen duzu, eta ondoren beste gauza batera zoaz. Itzulpengintzari buruz hainbeste gauza esan litezke, perspektiba ugari bat eskaintzearen aldeko formula bat hautatu nuen.

Literatura itzulpenaz aritu zara bereziki.

Nobeletan zentratu naiz bereziki, bestela zeharo dispersioa gerta zitekelako. Ez du ematen, baina euskarako asko itzuli da azkenengo hogeita hamar urte hauetan, eta nola badagoen ekimen bat bereziki horretarako –Literatura Unibertsala bilduma–, eta, gainera, literatura jasoaren ale importanteak ematera bideratua dagoenez, horretan zentratu naiz.

Liburuko txatal batean diozu, idazle hasiberri batek aholku eskatuz gero, itzultzeko gomendatuko zeniokeela. Hala egin izan duzu zerorrek. Zertan lagundu dizu, zer hobetzen da, itzulia?

Serio ekin nion lehendabiziko itzulpena izango zen García Márquezen *La Hojarasca*, hogeい urterekin-edo. Nire le-

ITZULIZ USU BEGIAK
Anjel Lertxundi
ALBERDANIA

hendabiziko sentazioa izan zen zer urrutti geunden, zer urruti nengoentzat eta zer urruti zegoen nire hizkuntza, zenbat oztopo bilatzen nituen. Garai hartan, euskarak idazten ari nintzenean,uste dut banitzela kontziente zer eragozpen izango nituen nire traiektorian, eta hori ona da, horren kontziente izatea, horren aurrean itsu izatea baino askoz hobeto. Aldi berean, azkeneko itzulpen-lana egin nuenean, Montaleren poemak itzuli ntuenean, konturatu nintzen baietz, urrun zegoela, baina posible dela hurbiltzea eta hurbildu garela eta ni neu ere bai, pertsonalki, 40 urte lanean jardun ondoren.

Itzulpenak toki handia du gure errealtatean.

Gure egoera guztiz atipikoa da inguratzen gaitutzen hizkuntzekin alderatuta. Gure hizkuntzaren aurpegi ofizial guztia, nagusia eta publikoari ailegatzen zaiona, itzulpenetik dator. Bizi gara sortzailea ez den itzulpen batetik, eta itzulpen sortzailea, literarioa, berriz, oso eremu laburra da, irakurleen esku geratzen da. Noski hor ere badaudela oso itzulpen onak, hor ere asko aurreratu dugu, baina publizitatetik, udaletxeko paperetan... ea zer deskalabrua den hori. Horrek eragiten du baita ere itzulpenaren fama txarra, hori da gainetik ezartzen zai-gun zigor bat.

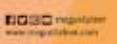
DANELE SARRIUGARTE
Idazlea

Consegue superar los complejos y
dificultades gracias a las infalibles
soluciones de Rafael Santandreu

EDICIÓN ESPECIAL
AMPLIADA
5º ANIVERSARIO

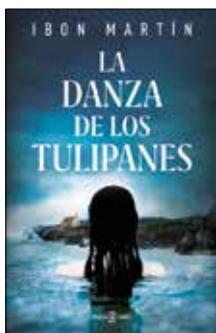
Grijalbo | Penguin Random House Grupo Editorial | | Disponible en ebook

“Cuando decidí localizar mi novela en Urdaibai, supe que sería de suspense”

IBON MARTÍN

FOTOGRAFÍA: JUAN DIEGO RAMOS MARTÍNEZ

La danza de los tulipanes (Plaza & Janés, 2019) es una novela de incertidumbres, expectativas e inquietudes. Es un relato sólido, donde los afectos, las tristezas y las alegrías más cotidianas conviven con la obvia inadmisibilidad de lo trágico, y lo injusto. Los personajes creados por Ibon Martín (Donostia, 1976) son gente común, con inquietudes comunes, y el paisaje donde todo ocurre es un entorno idóneo para la historia, su misterio, y su lectura.

LA DANZA DE LOS TULIPANES
Ibon Martín
PLAZA & JANÉS

Me apetecía jugar con ese contraste entre la belleza de un escenario idílico, de pueblos varados a la orilla de una ría donde la vida discurre a ritmos tranquilos y un asesino en serie. Ahí entra en juego también el tulipán como firma. Su color rojo brillante, su delicadeza, chocan de frente con el horror absoluto del cuerpo inerte de una víctima. De algún modo, cuando pienso en el escenario de un crimen, lo imagino carente de color. La vida se ha ido y el color con ella. Pero ahí está el tulipán como contrapunto.

Imagino que el proceso de documentación habrá sido largo y muy interesante.

La documentación es una de las fases más apasionantes a la hora de abordar una novela. Son muchas las visitas a comisarías, charlas con ertzainas y whatsapps con dudas que a menudo se resuelven desde un coche patrulla. Pero también ha habido una dosis importante de investigación periodística y de hemeroteca. Además, querer saberlo todo sobre el tulipán me ha llevado a descubrir el banco de germoplasma que gestiona Aranzadi, uno de los regalos que me quedará para siempre de esta novela. Pero lo que más he disfrutado han sido las muchísimas jornadas de paseo por Urdaibai, de vida junto a sus orillas, de perderme en sus bares y mercados, de escuchar conversaciones ajenas. También eso es documentación, claro.

TERESA SALA
Periodista

Entrevista completa:
<http://bit.ly/danza-tulipanes>

Ibon Martín
ISILTASUNAREN
ITSASARGIA

Itzultzalea: Aiora Jaka Irizar

Leire Altuna idazlea Platako itsasargian bizi da, baina bat-batean odolezko zurrubilo batean sartua ikusiko du bere burua, etxe atarian emakume baten gorputua agertzen denean, sabela husturik eta bera heriotza horren susmagarri bihurtua.

elkar

www.elkarargitaletxea.eus

¿Cuándo y cómo supo que tenía que contar esta historia?

Hace ya muchos años caí rendido ante la belleza de Urdaibai. Buscaba senderos desconocidos que incluir en una de mis guías de excursiones y de pronto me di de bruces con esta joya. La única reserva de la biosfera que tenemos en la costa vasca me enamoró. Supe inmediatamente que Urdaibai tenía que ser mucho más que un simple paseo. Desde entonces he vuelto una y otra vez por la comarca, he paseado sin rumbo, he trepado a San Pedro de Atxarre, he soñado en el tren de las marismas y he dejado volar las horas con las piernas colgando de los embarcaderos de Murueta. Han hecho falta varias novelas para sentir que estaba preparado para sacarle el jugo a cada rincón de la ría.

¿Tenía claro que iba a ser una de misterio?

Cuando decidí que Urdaibai acogería la localización de mi novela, supe que lo que escribieraería de suspense.

“He encontrado criaturas que yo creía propias del Baztan en Luisiana”

DOLORES REDONDO

FOTOGRAFÍA: XABIER TORRES-BACCHETTA

La cara norte del corazón, publicada por Destino, es la precuela de la célebre “trilogía del Baztan”. Protagonizada por Amaia Salazar, una vieja conocida de los miles de lectores de la donostiarra Dolores Redondo, esta historia transcurre en el Nueva Orleans del huracán Katrina. Allí, en una ciudad inundada y prácticamente incomunicada, participa en una investigación dirigida a atrapar a “El compositor”, un asesino que actúa durante las grandes catástrofes naturales.

En La cara norte del corazón los lectores se reencuentran con Amaia Salazar, y descubrirán una parte de su pasado.

Sí, era una deuda pendiente con los lectores, algo que me apetecía mucho contar, que no tuvo cabida en la trilogía y que toca contar ahora. Tiene que ver con el momento en el que Amaia sale definitivamente de Elizondo.

A Amaia Salazar la ha fortalecido el dolor.

Sí, una de las cosas más particulares de Amaia y por las que gusta tanto, y no solo aquí, es que ella es una víctima; y cuando una ha sufrido tanto en la infancia tiene serias dificultades para superar el hecho traumático, pero Amaia se empodera en su dolor, en su miedo, y lo usa como un arma para proteger a las víctimas y perseguir a los asesinos.

Pantanos, la cultura cajún, la magia negra, la música... Imagino que son muchas las razones por las que ambientar una historia en Nueva Orleans debe de ser gratificante.

Sí, la documentación fue maravillosa. Cuando fui a Nueva Orleans, me quedé enamorada de esa ciudad y de la

LA CARA NORTE DEL CORAZÓN
Dolores Redondo
DESTINO

fuerza que tienen para resurgir. Previamente, ya había establecido las similitudes entre conceptos antropológicos de aquí y de allí. Se trata de coincidencias que tienen lógica porque los miedos del ser humano son similares en todo el mundo. Así que ha sido muy especial encontrarme criaturas que yo creía solo propias de Baztan, de la mitología pirenaica, en los pantanos de Luisiana.

Ha ideado una investigación en la que los personajes trabajan “con las manos atadas”.

Sí, el propio escenario hace que haya elementos distintos. En la primera parte los escenarios son más frecuentes, habituales de la novela policiaca: despachos, escenas del crimen..., pero luego hay una segunda parte con un escenario poco habitual, ya que la investigación se lleva a cabo sin las herramientas tecnológicas que hay en la actualidad. No en vano, la investigación se sitúa en una ciudad inundada en el 80%, sin ningún tipo de comunicación a excepción de unas pocas líneas telefónicas fijas, sin luz..., y ahí la investigación se vuelve intuitiva.

La novela también encierra una denuncia.

Sí, el huracán Katrina me sirve para hacer una denuncia, algo inherente a toda novela negra, de lo que allí ocurrió, que no fue un huracán, sino un abandono de la administración, de una parte de la población que consideran de segunda, y los dejaron morir.

TXANI RODRÍGUEZ
Periodista

¡Estas navidades conviértete en un auténtico destrozador con Keri Smith!

#DestrozarEsCrear

PAIDÓS
www.paidos.com
www.elartistaerestu.com

AKTIBATZEKO GIDA BIKAINA

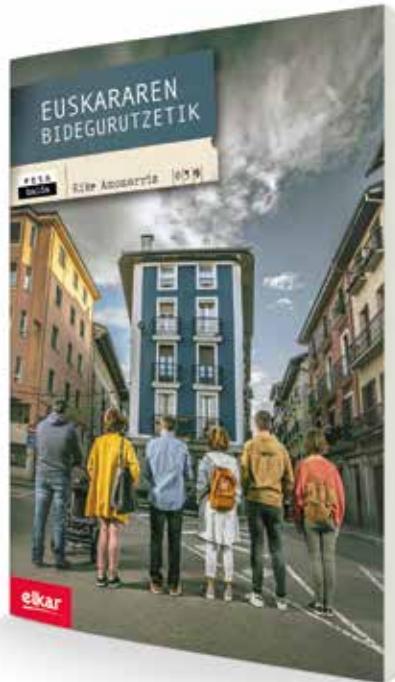
Kike Amonarrizek *Euskararen bidegurutzetik* argitaratu du

Demagun hain kuttunak dituen telebista saio horietako batean kale inuesta egin eta galdezen dutela: "Nor datorkizu burura 'euskara' hitza entzunda?". Ziur nago kaletar askok erantzungo lukele: "Kike Amonarriz". Izan ere, inor gutxi egongo da Euskal Herrian horren-besteko esparrutan jardun arren beti euskararen harian mantendu denik: Tolosako udala, Siadeco, Galtzaundi euskara elkartea, Argia, ETB, Euskalrdia, Topagunea... Lan horietako zenbait jendaurrekoak izan dira eta fahatu egin dute; baina, gainera, Euskal Herrian zehar zientoka hitzaldi emana da Kike, askotan edukiz serioak eta beti moldez umoretsuak, erakargarriak. Horregatik, bere aurpegi irribera euskararena da, euskaltzale askorentzat.

Ez daukat ahazteko duela hogeibost bat urte gertatu zitzaidana. Saso hartan hasi berria nintzen ETBn *Hitzaro* saioa aurkezten, eta ez nekiñ 'famatu' bihurtzen hasita ote nengoen. Igande goiz batean sartu nintzen ohi bezala Elorrioko Mariren tabernan, eguneko egunkariak erostera, eta barran erdi lo zegoen gaupasero bat piztu bezala egin zen ni ikusterakoan: "Aibadiossss! Telebisssstakue!" Baino harrotzen hasteko astirik gabe etorri zen desengainua: "Aibadiossss! Txisskkolakuel!" Gure Kike, alegia. Bera bai zen famatua, ordurako.

Egindako ibilbide luze eta oparoan, analisi, landa-lan, bizenpen, dokumentu eta anekdota ugari pilatu ditu Kikek. Eta hain zuzen, horien bilduma den liburuarekin dator orain plazara: *Euskararen bidegurutzetik*.

Bilduma dakar, bai, baina entresaka zorrotza eginda, hala ere, kontakizunaren hariari erritmoa emate aldera.

**EUSKARAREN
BIDEGURUTZETIK**
Kike Amonarriz
ELKAR

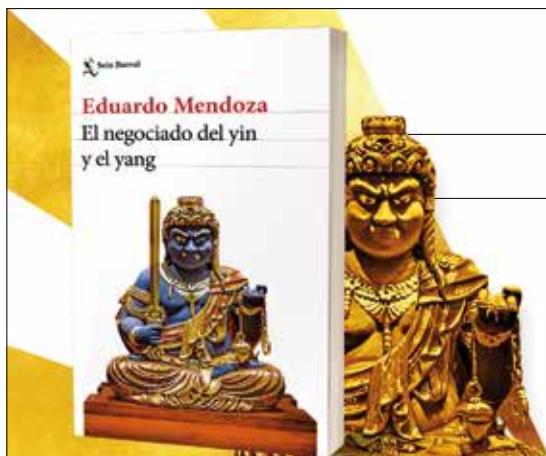
Nabari da egileak irakurle ahalik eta gehienengana iritsi nahi duela, eta edonork erraz irakurtzeko liburu ondu du. Badaude euskararen biziberritze prozesua ulertzeko ezinbestean behar diren gakoak, izan iker-

keta zientifiko baten ondorioak nahiz edozein kaletan jasotako erreakzio esanguratsua; jaso ditu, halaber, hainbat laneko dokumentu, gidoi edo hitzaldi, kasu batuetan erreferentzia bihurtu direnak, hala nola, Gipuzkoako Foru Aldundiak Abbadia saria eman zionean Kikek egindako aldarri gogoangarría; baina interes berezia hartzen dute oraintxe gertatzen ari denari buruzko iruzkinak, etorkizuna moldatzeko balio dezaketen neurrian.

Izan ere, liburua ez da nagusiki atzera begirakoen bilduma, baizik eta aurrera begirako gida. Balio du, noski, egindakoa ezagutzea eta bere garrantzia jabetzea; alde horretatik, dibulgazio tresna bikaina eskaintzen digu egileak. Baina antzematen da bere helburu nagusia dela euskarari etorkizun hobea ematea, euskaltzale guztiaren ametsa hurbilduz.

Helburua lortzeko errezeta argia proposatzen du Kikek: hiztun komunitatean dauden indar banakoak eta taldekoak aktibatzea, eta guztiak lankidetzen biltzea, zoru komunaren gainean etorkizuneko agertoki desiratua elkarrekin eraikitzea. Eta, bidean lagungarri izan dakigun, aktibatzeko gida bikaina erditu du Euskaltzaleen Topaguneko lehendakari berriak.

MIKEL IRIZAR
Euskalgintzako eragilea

Eduardo Mendoza
El negociado del yin y el yang

EDUARDO MENDOZA
REGRESA CON NUEVAS ANDANZAS DE RUFO BATALLA
Y SU PINTORESCA ALIANZA CON EL PRÍNCIPE TUKUULO

 Seix Barral

Bestea bataren lekuau

Duela 70 urte

1949ko ekaina gerraosteko Parisen: hiria borborka, egoste kultural betean. Aldizkari politikoak eskuz esku-dabiltza, *Les Temps modernesek* lau urte daramatzatza moldiztegietatik kioskorakoa egiten; ikasleen zorroetan taupaka ari dira Marxen, Kafkaren, Camusen, Sartreren, *Apollinaireren* liburuak; emakumeen bozka es-kubidea ez da lortu zaharra, bi hilabete dira esnekienn errazionamendua amaitu zela. Salda horretan publikatuko du *Simone de Beauvoirrek* (1908-1986) kultur giroa irakiten jarriko duen saikera mardula: *Bigarren sexua*.

Gallimard argitaletxeak eman zuen argitara eta 20.000 ale saldu ziren hiru egunetan. Itzal handiko intelektual zenbaitek –Camusek “gizon francesaren aurkako” eraso gogaikarrizat jo zuen– eta Vatikanoak berak berehala gaitzetsi zuten liburua. Ezker ez zuen eragotzi, ordea, saioa feminismoen testu fundazioan bilakatzea eta erreferentzia izatea ondorengo feministak askorentzat: Kate Milletentzat, Monique Wittgentzat, Adrienne Richentzat... Luze eta zabal landu baitzituen geroko feministentzat funtsezkoak izan diren hainbat gai: emakumezko esentziaren ukazioa, androzentismoaren kritika, kulturalki eraikitakoaren naturalizazio faltsua, ezkontzaren esklabotza, prostituzioa, borroka kolektiboaren beharra... Hitzetik hortzera aditzen ditugu, ordutik, Beauvoirrek surian beltz jarritako hainbat aldarri; ezagunena, akaso, honakoa:

*“Emakume ez da jaiotzen:
egin egiten da”*

Nola bilakatzen da, ordea, gizaki bat emakume? Nola bihurtzen da Bata –unibertsala, maskulinoa, subjektua– Beste –partikular, femenino, objektu–? Zein prozesu psikologiko, historiko, antropologiko, judicial, ekonomiko, afektibo-sexual... behar dira Batetik Beste egiteko? Bestearen bidez Bata finkatzeko? Emakumea eraikiz baino ezin baita eraiki gizona. Gizona ere ez baita jaiozten: egin egiten da, oposizioz egin ere, emakumearen

ifrentzuan: “horregatik, emakumea hain zaio beharreko gizonari bere bozkario eta garaipenerako, non esan baitezakegu emakumerik izan ez balitz gizonek asmatu egingo zutela”, idatzi zuen Beauvoirrek.

Existentialismoa da autorearen pentsamenduaren oinarria, eta fenomenologiak ere edan zuen. “Dena dela, ezin konta ahala iturri erabili zituen, eta ondo ezagutzen zuen aurreko feministen edo protofeministen lana: Christine de Pizan, Olympe de Gouges, Mary Wollstonecraft, sufragistak, Virginia Woolf... Gogoeta sakona egin zuen nagusia eta esklaboaren dialektikaz ere, eta hori Hegeli hartzu zion. Marxen Kapitalak ere eragin handia izan zuen Simonerengan”, baiezatzen du *Bigarren sexua* euskarari ekarri dion Irene Arrarats itzultzaleak.

Ez da zahartu

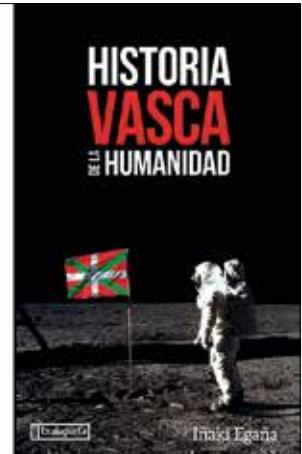

Orain arte *Besteen odola* (Ibaizabal, 2000) baino ez du gu izan Beauvoirren uztatik euskaraz, eta autoreari buruzko biografia bat, *Simone de Beauvoir. Emakume libre bat XX. Mendearen* (Elkar, 2008) Arantxa Agirreurreta idatzia. Parisko lehen edizio hartatik 70 urteria ikasi du *Bigarren sexuak* euskaraz, eta Irene Arraratek itzuli eta Eskafandra bilduman argitaratu da *Simone de Beauvoirren* lanik garrantzitsuena. Autorea hila da, testua ez da zahartu, ordea: “1949ko munduaren ezaugarri asko eta asko hortxe daude, berdin-berdin, eta, gainera, batzuk gaindituak zeudela ematen zuen, baina orain indarbeirutik itzultzen ari dira: *Simonek ezin argiago aztertu*

Una apasionante crónica de lo que somos y de lo que fuimos en la que Iñaki Egaña, apoyado en los últimos descubrimientos científicos, ensambla de manera magistral la historia de la humanidad y la historia vasca.

txalaparta.eus

BIGARREN SEXUA I

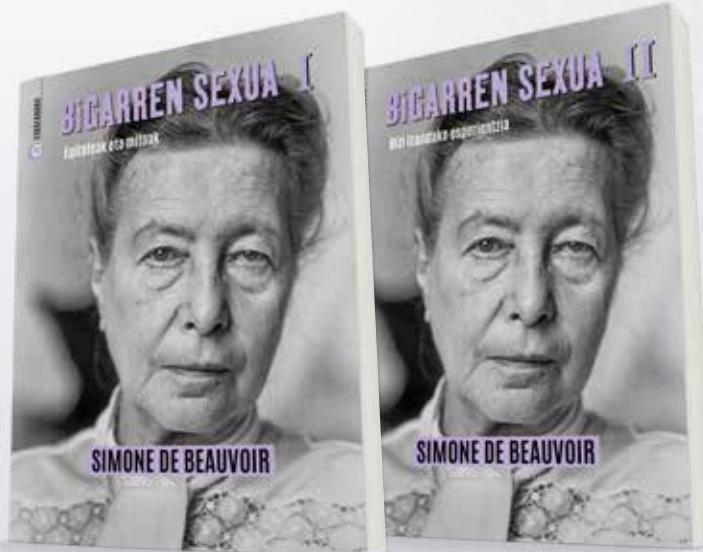
Egitateak eta Mitoak

BIGARREN SEXUA II

Bizi izandako esperientzia

Simone de Beauvoir

ESKAFANDRA

zuen nola lortzen duen patriarkatuak emakumea gizozaren mendekoa izatea, eta arrunt argigarria da oraindik ere, mekanismo ia guztiak hortxe diraute, no-labait moldaturik eta mozorroturik. Emakumea Bestea da orain ere arlo guztieta, baita berdintasun formala onartzen zaion herrialdeetan ere".

Gaur egungo gazteak ere astinduko ditu joan den mendetik datorren haizeak: libreki aukeratutako zenbateraino da libreki aukeratua?, zer da emakume izatea?, zein da feminitatea deitzen duten horren muina?, zertarako sortu du patriarkatuak feminitatea?, autonomia ekonomikoa aski da libre izateko?... Begien bistan behar genitzueen galderak, *naturaltasunak* sarri es-taltzen dizkigunak. "Neska gazteek ezusteko galanta hartuko dute *Bigarren sexuarekin*. Simoneren analisiak argia ekartzdu gaurko auzi korapilatsu askotan: zirujauaren zehaztasunez sartzen dio bisturia emakumeen zapalkuntzari. Ideologikoki nahasia eta uherra den garai honetan, argigarria da oinarri-oinarriei erreparatzea, eta hori ematen digu *Simonek, oinarri sendoa, muina*" dio *Arraratsek*.

Bestea bataren lekuaren jartzen denean hasten da lurrika-ra, eta adokinen azpian gorputzak daude hareaz gain.

UXUE ALBERDI
Idazlea

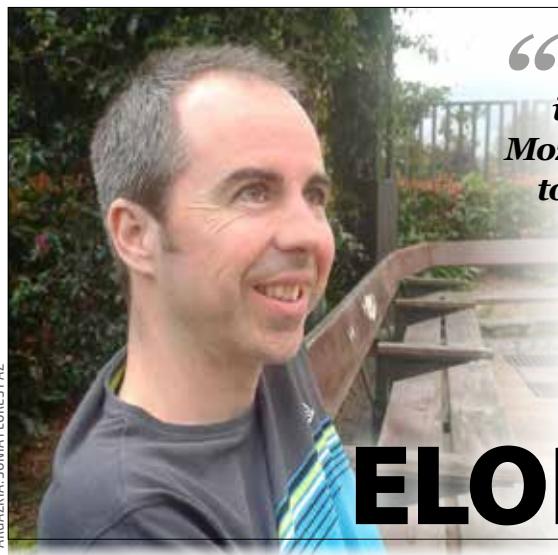
BIGARREN SEXUA Mundu bat bi liburukan

Bigarren sexuak bi liburuki ditu, eta halaxe argitaratuko da euskaraz ere.

- *Egitateak eta mitoak*: sarrera bat eta hiru parte ditu: lehenengoak, biologieren ikuspegia, psikoanalisiarena eta materialismo historikoarena dakartzza; bigarrenak, historiareneko errepasoak; hirugarrenak, mitoak.
- *Bizi izandako esperientzia*: sarrera bat, lau parte eta ondorioa. Hauek dira lau

parteak: *Heziketa* (Haurtzaroa, Neska gaztea, Sexu-iniziazioa, Lesbiania); bigarrena, *Egoera* (Emakume ezkondua, Ama, Bizimodu soziala, Prostitutak eta hetairak, Helduarotik zahartzarora, Emakumearen egoera eta aiurria); hirugarrena, *Justifikazioak* (Emakume nartzisista, Emakume maitemindua, Emakume mistikoa); laugarrena, *Aska-penerantz* (Emakume independentea).

ARGAZKIA: SONIA FLORES PAZ

UNAI ELORRIAGA

“Nobelaz mozorrotutako ipuin-liburua da hau. Mozorroa kendu eta bertan topatuko du irakurleak liburuaren muina”

Unai Elorriagak *Iturria* izeneko lana plazaratu berri du. Zalantzak gabe, lan bikaina, literaturaren botere katartikoan sakontzen duen obra horietariko bat. Bere orriotan, irakurleak ipuin estonagarriak topatuko ditu, kalibre handiko narrazioa osatzen dutenak. Zabaldu iturria eta edan bertako ura, ez zarete damutuko.

Narrazio enmarkatuaren aurrean gaude. Narrazio nagusi batek beste narrazio (ipuin) batzuk barnebiltzen ditu. Ipuinok pisua hartzen dute narrazioan nabarmenki, progresiboki. Hortaz, badira ardatza?

Dudarik gabe. Ipuin-liburua idatzi nahi nuen nik, horretan jarri izan dut hasieratik indarrik handiena eta, zuk esaten duzun moduan, ipuinak, narrazioak dira ardatza. Azala da beste guztia, ipuinak biltzen dituen azala, zuritu behar dena mamira heltzeko. Esan dezakegu nobelaz mozorrotutako ipuin-liburua dela hau. Mozorroa, berez, ikusgarria da, mozorro gehienak bezala, baina mozorro kendu eta bertan topatuko du irakurleak liburuaren muina.

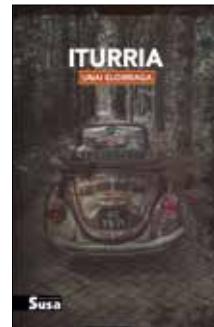
Ipuinok inpaktu eta desoreka “zoragarria” dakartzate berekin. Soro Barturenek (protagonistetako bat) horiei buruzko galdera zehatzak egiten ditu.

Zergatik ezkutatzen dira gauzak ipuinetan? Zergatik ez da dena kontatzen?

Hori da, nire ustez, literaturaren elementurik ederrenetako bat. Hau da, idazle batek ondo jakin behar du zer kontatuko duen, baina hobeto zer ez duen kontatuko behar, zer isildu behar duen, zer utzi behar dion irakurleari. Modu horretan, interpretazio desberdinetarako aukerak zabaltzen ditu, biderkatu egiten ditu kontakizunaren bidekak, sakonera ilunagoetara hel daiteke.

Ipuinok ez-lekuak eta ez-denborak markatzen dituzte, hortxe girotu dituzu, bi mundu paralelotan, sofistikaziorik gabe. Giro deskribagaitz hori baina, narrazio osoan hedatzen da. Lanaren bereizgarritasuna da.

“Ez-lekuak” barik “edonon-lekuak” esango nieke, zilegi bazait hitz berri zatar hori. Ez-lekuak leku inpertsonalei

ITURRIA
Unai Elorriaga
SUSA

esan izan diegu, aireportuei, ospitaleei eta parekoei, baina ipuin hauetan agertzen diren lekuak oso pertsonalak izan daitezke, familia etxeak berbarako. Egia da, ostera, leku horiek “edonon” egon daitezkeela, ez dudala momentu bakar batean esaten non edo nondik ari diren pertsonaiak. Horrek arrazoi bat dauka: leku edo denbora jakin bat ematen duzunean, ipuina zamatu egiten duzu, historia jakin batekin, politika jakin batekin, kultura jakin batekin... Eta ez nituen ipuinak zamatu nahi, arindu nahi nituen, gordindu.

“Hiltzen ari da Barturen”. Pertsonaia horri buruzko detaile izugarri horrek heriotzaren hatsa hedatzen du narrazioan. Heriotzaz, eta nola ez, literaturaz mintzatu nahi izan duzu eskrupulurik gabe.

Heriotz leku gehienetan aurkituko du irakurleak, hala da; ezkutuan egongo da batuetan, umore bihurtuta beste batuetan, baina ia beti presente. Zeri idatziko diogu bestela? Ez dakigunari, ezagutzen ez denari idatzi behar diogu. Guk dakiguna, ezagutzen duguna, mundu guztia ezagutzen du, zertarako errepikatu. Nork daki ezer, ordea, heriotzari buruz? Augusto Monterrosok esandako hura gogoan daukat sarri: “Hiru gai baino ez dago munduan: maitasuna, heriotza eta euliak.”

JUANRA MADARIAGA
Kazetaria

Elkarritzeta osorik:
<http://bit.ly/iturriaa>

USBORNE
El mejor remedio para las frías tardes de invierno

LIBRO Y PUZZLE
Al piano en el sol

Poppy y Santi
Aventuras del Món de los tractores

Mi libro de la guitarra

usborne.es

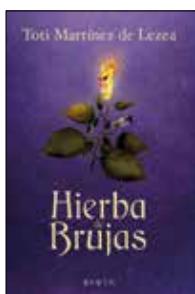

“Es una historia que transcurre en una época convulsa donde política y religión se entremezclan”

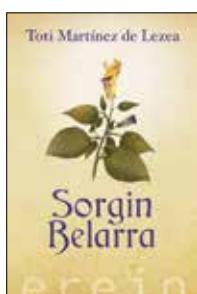
TOTI MARTÍNEZ DE LEZEA

FOTOGRAFÍA: XABIER TORRES-BACCHETTA

La caza de brujas en Euskal Herria fue mucho más que Zugarramurdi y Pierre de Lancre. Toti Martínez de Lezea recrea en su nueva novela, *Hierba de Brujas*, en castellano, *Sorgin Belarra*, en euskera, un episodio tan cruento como desconocido. En tan dramáticas circunstancias teje los hilos de sus vidas una variopinta saga de personajes.

HIERBA DE BRUJAS
Toti Martínez de Lezea
EREIN

SORGIN BELARRA
Toti Martínez de Lezea
EREIN

En *Hierba de Brujas* vuelve al siglo XVI, a uno de sus episodios más traumáticos, la caza de brujas. Sin embargo, son hechos poco conocidos, que no han alcanzado la notoriedad de los de Zugarramurdi en 1610. ¿Por qué ha elegido ese capítulo de nuestro pasado?

Precisamente por eso, porque es poco conocido. Para hacernos una idea, en Logroño juzgaron a medio centenar de vecinos y vecinas de Zugarramurdi, ejecutando en la hoguera a once de ellos. Noventa años antes, 1525-1527, en los valles de Erronkari, Zaraitzu, Aezkoa y Erro, asesinaron a entre cien y doscientas personas en la hoguera y en la horca. Los historiadores no se ponen de acuerdo, pero no hubo pueblo ni aldea que no sufriera la acción de los jueces civiles enviados por el Consejo Real de Navarra, ya entonces bajo la Corona de Castilla.

En la novela son varias las voces que interpretan la caza de brujas como una forma de disciplinar a comunidades rebeldes. ¿Comparte esa visión?

Por supuesto. Barandiaran, Caro Baroja, Lacarra y algunos otros señalan este hecho, aunque hipotéticamente, puesto que no existe documentación que avale que la caza de brujas fuera un medio de represión, muy efectivo, por cierto. Una prueba podría ser el hecho de que el licenciado Pedro de Balanza, uno de los seis consejeros reales, juez y oidor de Navarra, fuera a Iparralde en 1521 al mando de un ejército y cuatro años después acudió a los valles a... ¿azar brujas? Es ridículo, y más en aquellas zonas, claramente agramontesas, contrarias a la ocupación extranjera.

Esa represión también se aplica, caso del personaje de Milia, como vía para socavar una serie de prácticas, saberes y oficios transmitidos de generación en generación entre mujeres...

Digamos que aprovecharon para matar dos pájaros de un tiro. Por un lado, acabar con los focos de resistencia al nuevo gobierno y por otro, con los remanentes "paganos" que persistían en la zona, mantenidos y transmitidos por las mujeres, y de paso también con la lengua y las tradiciones, incomprensibles para los nuevos ocupantes.

A parte de los hechos históricos, ¿qué plantea *Hierba de Brujas*?

Una novela es ante todo una narración sobre unos personajes, sus ideas, sus modos de vida, ambiciones, miedos... El hecho de situarlos en una época concreta, es solo el escenario de la trama. En *Hierba de Brujas* los lectores encontrarán, entre otros, a una joven, Loredi, condenada desde su nacimiento por ser la séptima de siete hijas; a su padre, Balendin, dispuesto a todo con tal de salvarla de los infundios; al juez Balanza, hombre chaquetero donde los haya con tal de medrar y enriquecerse; a Avellaneda, obsesionado con el sexo y la caza de brujos inexistentes. Es una historia que transcurre en una época convulsa donde política y religión se entremezclan, y en la que sus protagonistas se debaten entre el bien, el mal y la supervivencia.

TOMÁS ZABALLA
Periodista

Descubre las claves para mejorar tu vida.

**Estas navidades,
¡REGALA
BIENESTAR!**

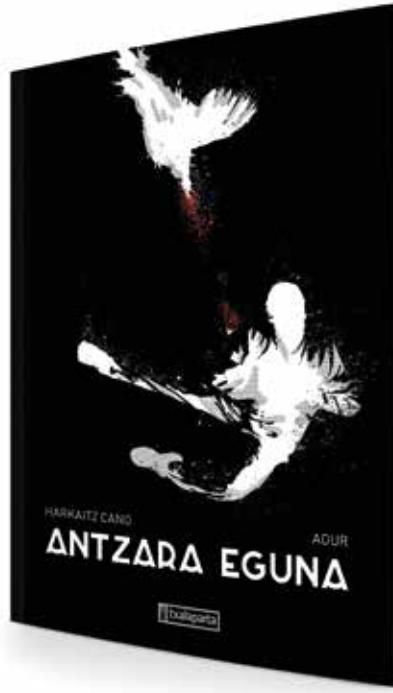
PAIDÓS www.paidos.com **Zenith** [@ZenithLibros](https://www.zenithlibros.com)

ANTZARA EGUNA

Frakaso baten emaitza da *Antzara eguna* komikia.

Duela zazpi edo zortzi urte, ekoizle batek Santi Brouard buruzko luzemeta baterako gidoia idatzeko proposamen luzatu zidan. Jakina den bezala, 1984an tiroz hil zuten Brouard bere kontsultant eta bere heriotzak zirrara handia eragin zuen Euskal Herrian. HASI alderdiko lehendakaria, HBko mahai nazionaleko kidea, Bilboko alkateordea, parlamentaria, mediku pediatra... Nola harrapatu bera bezalako pertsona karismatiko baten ertzak gidoi batean? Kronologia konbentzionalari uko egitea erabaki nuen, istorioa geruzatan banatu eta filmaren egitura "ipuin" modukoetan antolatzea. Horrela, ataletako batean haren pediatria kontsultako giroaren bitarte garbia eta Santiren sosial profesionala eta gizatiarra azalduko ziren, beste batean HASIKO bileretako giroa, hirugarren batean hura hiltzeko "enkargua" jaso zutenen prestaketa, etab. Horrek, gainera, istorioari arnasa eman eta pasarte samurra-goa tartekatzea ahalmentzen zidala ohartu nintzen.

Politikari buruz erruz-

ANTZARA EGUNA

Harkaitz Cano - Adur Larrea
TXALAPARTA

eta jakinaren gainean- hitz egiten zen sasoia izaki, pertsonaiet ere asko hitz egin zezaten nahi nuen; film parlatua egitea zen asmoa. Gurean zinema berbatia komediarekin lotu izan bada ere, inbidia handia eman izan didate beti elkarrizketa mamitsua

narrazioaren partetzat konplexurik gabe erabiltzen duten film –demagun– frantses edo latinoamerikarrek, non pertsonaiet eztabaidea luze bezain sutsuak izan ditzaketen, hitza munizion zinemografiko bihurtzeari uko egin gabe. Santiren adiskide Javi Pascualen bidez, haren agenda esku artean izateko zortea ere izan nuen. Harri eta zur utzi ninduen agenda barruan, telefono zenbakiez gain, literatur zitak, poema zatiak eta bestelako aipuak gordetzen zituela ikustea. Inspirazio iturri izan ziren papertxo haien niretzat, eta hari horretatik tiraka ateratakoak dira komikian aipatzen diren pasarte literario ia guztiak. Agenda hartan, besteak beste, Eva Foresten telefonoa topatu nuen. Hortik abiatuta, Santi Brouardek Teresa Aldamizekin Eva Foresten eta Alfonso Sastreren etxearen bizi izandako balizko otordu bat asmatu nuen, sentipena baitut gure zinemana ustiatu gabeko zerbaite direla euskal idiosinkrasiako bazkaloste amaiezinak. Baziren, jakina, *thriller* girora gehiago hurbiltzen ziren beste atal batzuk, tentsio zinemografikoak mantentzea bilatzen zutenak.

Erran gabe doa, enkargua egin zidan ekoizleari ez zitzaien gidoia interesatu. Ezin esan harritu nintzenik, aspaldi jabetuta bainago gure artean ikus-entzunezkoak ekoizten dituzten gehienetan parametroak ez dato zela literatur sortzaileon interesekin bat. Zinemarako gidoi frakasatu horren ondoren, garbi ikusi nuen zein zen hurrengo pausoak: pobrean zinema. Alegia, komikia. Gidoi hora kimatu eta egokitu ondoren, *Adur Larreak* lan bikaina egin du Santi Brouard eta 80ko hamarkadako giro bortitz bezain borborkaria eleberri grafikoaren txuri-beltzezko kodeetara ekartzan. Batuetan, zinez gauza ederra da frakasoa.

HARKAITZ CANO

Idazlea

¡DEMASIADOS VILLANOS!
¡QUE ENTREN LOS VALIENTES!

MAEVA young

“He querido indagar sobre el impacto de la Guerra Civil en las familias y en los pueblos”

BEGOÑA ELORRIETA

La bilbaína Begoña Elorrieta siempre ha sentido pasión por la escritura, pero ha sido en los últimos años cuando ha empezado a cultivarla con más dedicación y también con éxito, como lo prueban los premios en diversos concursos de relatos. Ahora se estrena en la novela con *Fuego amigo*.

¿Qué es *Fuego amigo*?

Una novela histórica en la que, a través de la familia Lastagarai, se refleja la situación durante la Guerra Civil en Bizkaia y, especialmente, en Bermeo, tanto en las trincheras como en la retaguardia de un país convertido en campo de batalla.

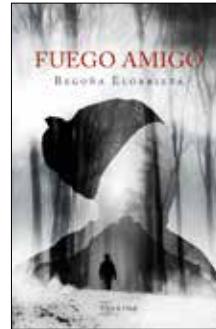
¿De dónde surge, ¿quizá de la memoria familiar?

Efectivamente. Con ocasión de una visita a Teruel, supe de un tío-abuelo que luchó allí. Ello me llevó a indagar por qué en las filas de los sublevados había *gudaris* y milicianos, y, más en general, sobre el impacto de la guerra en las familias y en los pueblos. Así descubrí que Bermeo, localidad a la que tengo especial cariño, fue un refugio, tanto para los que huían de los franquistas como para quienes lo hacían de los republicanos. Esto,

unido a que la batalla naval de Matxitxako siempre me ha parecido épica, fue determinante para que me decantara por Bermeo como escenario central de la novela, aunque hay otros muchos.

Hábleme de los personajes.

Santos ha desertado del ejército sublevado, en el que fue reclutado a la fuerza, después de haber sido *gudari*. A través de sus ojos, contemplamos una guerra que no se pudo ganar. Su hermana Eufemi, quizás el personaje más rico, es una niña obligada a madurar de golpe. Es la depositaria de la tradición de las mujeres de la casa. Martín, el padre, anclado en la tradición, se resigna, aparentemente. El “tío” Faustino es un malo bueno o un bueno malo. Sus dudas se disiparán a medida que compruebe los beneficios que le reporta la nueva situación.

FUEGO AMIGO
Begoña Elorrieta
TXERTOA

Y Lastasaku...

El caserío también es un personaje. Para los protagonistas, es un ente vivo. Cuenta su historia desde los objetos que lo visten, el fuego, los olores...

La labor de documentación es notable.

Enseguida fui consciente de que, realmente, no sabía gran cosa sobre la guerra. Durante años fue un tema tabú en mi familia y, en el Instituto, nunca se llegaba a esas lecciones. Así que empecé a documentarme y, la verdad, fue algo casi adictivo. Todo me impulsaba a querer saber más, desde qué batallones lucharon en Saibigain a si entonces usaban gafas de sol. Teruel ha sido la parte que más me ha impactado: las bajas conjuntas rondaron las 120.000, un tercio de ellas a consecuencia del frío.

En todo caso, el reto no era documentarme, sino incorporar esa documentación a la novela sin que lastrase la narración. Espero haberlo conseguido.

¿Cómo ha sido el salto a la novela?

Muy natural. Tras dos años escribiendo relatos en el taller de Álex Oviedo, este nos propuso abordar una novela. Desde el primer momento tuve claro que quería contar la historia de Santos. Así tomó cuerpo la memoria familiar, a la que fui incorporando personajes y acontecimientos. He disfrutado mucho en el proceso y espero que quien se acerque al resultado disfrute igualmente.

KARMELE URRUTIA

Periodista

«CON LAS MEJORES RECETAS DEL PROGRAMA»

**Recetas para comer bien
LOS 365 DÍAS DEL AÑO**

Planeta

EL MEJOR REGALO

IRUN HIRIA SARIDUNAK

2019ko Irun Hiriko Kutxa literatura sarietako irabazleen lanak liburu-dendetan dira, dagoeneko. 43. edizioan Txema Garcia-Viana nagusitu da eleberri atalean *Pentaedro* lanarekin, eta Aritz Gorrotxategi olerki modalitateean, *Amua* izeneko poema sortarekin.

TXEMA GARCIA-VIANA

Zer da *Pentaedroa*?

Gerran girotutako nobela da. Frankistek herri txiki bat har- tu eta egundoko errepresioa ezarri dute. Jende askoren bila dabilta, tartean, Pentaedroa antzerki-taldea osatzen duten bost kideen bila. Hauek, halabeharrez, sakabanatu egin dira. Norberak bere istorioa bizi du, eta, hala ere, boston istorioak behin eta berriz txirikordatzenten dira, patuak beren bizitzak hari ikusezin baina sendoen bidez lotuko balitu bezala. Argumentu orokor horren azpian, hamaika istorio, drama eta abentura bildu ditut.

Baita gerrari berari buruzko hainbat hausnarketa ere...

Liburu hau, funtsean, horixe da: gerraren inguruko hausnarketa bat. Nahigabe ere geure baitan dauden aurreiritzi manikeo batzuk ezbaian jartzenten saiatu naiz, adibidez, gutarrak guztiz zintzoak zinenekoa, eta besteak, berriz, eskrupulurik gabeko hiltzaile ankerrak.

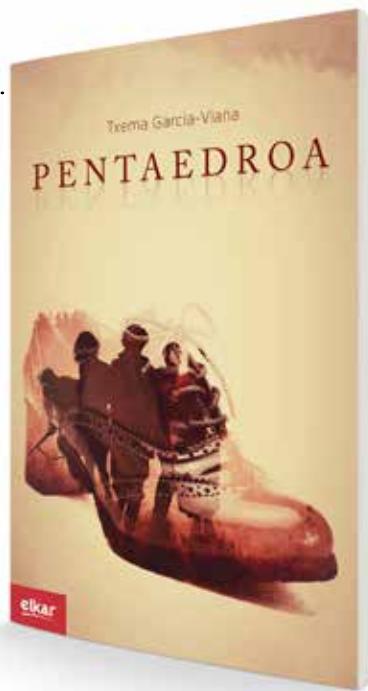
Estiloa, hiztegia, egitura bera... Begi-bistan dago *Pentaedroa* mugarrir bat dela zure ibilibidean.

Mota honetako egituretan xehetasunek eta istorioen arteko josturek aparteko garrantzia eta zailtasuna dute, noski. Estiloari dagokionez, berriz, erregistro desberdinak erabili ditut, errealsismoa lortze aldera. Beste hainbat teknikez ere baliatu naiz... Bai, ahalegindu naiz.

Dokumentazio-lan handia egin behar izan al duzu?

Egin dut. Bertan azaltzen diren gertakizun gehienak egiazkoak dira, nahiz eta kontakizunaren beharretara egokitutidutan, jakina. Horrelako eleberriek garaia eta giroa taxuz islatzea ezinbestekoa dute, istorioa sinesgarri gertatuko bada. Baina nobela bat fikzioa da. Oreka da gakoa.

PENTAEDROA
Txema Garcia-Viana
ELKAR

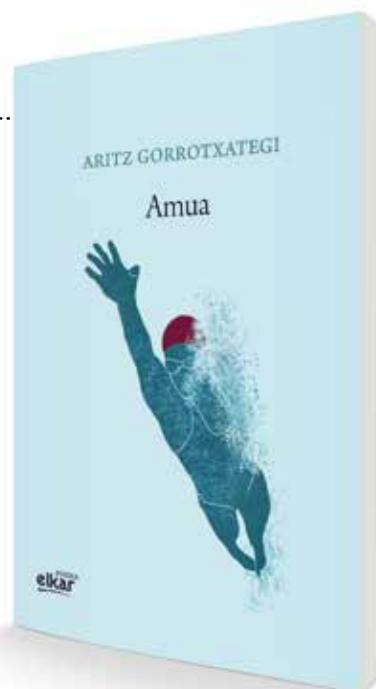
ARITZ GORROTXATEGI

Zortzi urte dira zure bakarkako azken poema-sorta kaleratu zenuenetik. Handik hona, zertan aldatu da zure idazkera, zure poetika?

Gaiak eta kezkak lehengoan antzekoak dira, baina poema-liburu hau helduagoa iruditzen zait, orekatuagoa. Forma aldetik, hala ere, badago berritasunik. Neurri eta erritmo biziagoa bilatu dut irakurlea hasieratik harrapatzeko, irakurketan aurrera berez eramateko.

Nobelak eta ipuin-liburuak idatzi dituzu azkenaldian; zertan da desberdina zuretzat poesia idaztea?

Poesia lerroz lerro idazten dut, lerro bakoitzak modu autonomoan landuz, baina, era berean, osotasunarekin lotua. Eskultorearen lanaren antzekoa da poetarena. Hor dago poema, hor daude hitzak, eta kontua da horiek guziak kimatzea, itxura ematea, fintzea eta leuntzea. Aurrekoekin konparatuta, liburu honetako poemak narratiboagoak dira, baina, era berean, nire helbu-

rua ez da istorio bat kontatzea. Ez hori bakarrik. Argia-goa eta zuzenagoa izaten saiatu naiz.

Liburuan itsasoa oso presente dago, baina gaietan sorta zabala ageri duzu: erotismoa, arazo sozialak, natura, heriotza...

Itsasoa konstante bat da nire lanean. Zenbat poetak ez ote duten hartaz hitz egin... Eta hala ere ez gara inoiz hartaz nekatzen. Kasu honetan, marinaren baino gehiago, igerilariaren begirada da nagusi, bakarlararen ahalegina. Arazo sozialak ere oso presente daude, baita heriotza ere. Oso gertuko jendea galdu dut, eta aldi berean zaila eta askatzailea izan da horretaz idaztea, baina oso pozik nago emaitzarekin.

AMUA
Aritz Gorrotxategi
ELKAR

EN LA COCINA DE LA CENSURA FRANQUISTA

En *De la hoguera al lápiz rojo*, Joan Mari Torrealdai vuelve a iluminar aspectos recónditos de un tema en el que es especialista: la Censura franquista y el libro en lengua vasca o de tema vasco. En esta ocasión, nos lleva a la misma cocina de la Censura: ¿cómo funcionaba?, ¿con qué criterios?, ¿quiénes eran los censores? Todo, sobre una institución cuyos perversos efectos llegan a nuestros días.

Este libro desvela muchos aspectos en su día secretos. De hecho, la censura no existía, según el Régimen, y, por tanto, tampoco podía existir la Censura, la institución que la ejercía. “Los autores y editores –explica Torrealdai– tenían acceso solo a los platos ya servidos, no a su preparación. Les decían qué podían publicar y qué no, pero desconocían la normativa o los procedimientos censoriales. Este libro se centra en esos aspectos: nos conduce directamente a la cocina de la Censura”.

La propia identidad de los “lectores”, el eufemismo con el que se denominaba a quienes aplicaban el lápiz rojo, era secreta. “Ellos mismos tenían prohibido desvelar detalles de su labor”, subraya el autor. Este secretismo ha dado origen a una discusión clásica: ¿la censura fue ejercida por grises funcionarios sin formación o por académicos?, ¿por “trogloditas” o por intelectuales? Torrealdai aporta abundante información sobre estos guardianes de la ortodoxia.

DE LA HOGUERA AL LÁPIZ ROJO

Joan Mari Torrealdai
TXERTOA

Es una obra rigurosa, pero de vocación divulgativa y, además, está salpicada con casos que la hacen particularmente amena. Por ejemplo, incluye listas de artistas “rojos” en las que figuran Lorca o Machado, como cabía esperar, pero

también Einstein, Chaplin o Joan Crawford. Incluso “colaboradores” del Régimen, como Baroja, fueron censurados. El lector o la lectora averiguarán por qué las novelas policiales debían autorizarse “al mínimo”; verán al “lector” Albizu a punto de acabar como el alguacil alguacilado por no censurar lo suficiente Elsa Scheelen, de Txillardegi; se indignarán con las tendenciosas traducciones de poemas de Aresti, Artze o Gandiaga; conocerán por qué la canción Maria Solt eta Kastero se consideraba “propia de aquelarres”, o asistirán a la “crisis” en torno a la reedición de Peru Abarka por parte de la Real Sociedad Bascongada, perdón, Vascongada, pues hasta el abecedario llegó el lápiz rojo.

Decía Unamuno que “con las cosas de la censura cabría escribir un libro que sería de gran regocijo si no fuera de congojoso bochorno”. Y lo cierto es que en este de Torrealdai hay muchos casos que invitan a la sonrisa, aunque quizás no a la carcajada, pues, como recuerda Mari Jose Olaziregi en la presentación, citando a Buero Vallejo, “la censura es un arma contra la libertad de las personas”.

Un arma que perduró durante décadas, pues, aunque existe una evolución desde los años de la Guerra a la Transición, pasando por la Ley Fraga de 1966, la Censura siempre estuvo integrada en los órganos de represión franquista. “La quema de libros, la prohibición de autores y la marginación del libro vasco forman parte de la misma política”, subraya el autor.

Es una mirada a un pasado para nada remoto, muy oportuna para aportar perspectiva en unos tiempos en los que la censura, aunque ejercida por otros medios, está lejos de desaparecer.

KARMELE URRUTIA

Periodista

POR EL AUTOR DE *EL ORDEN DEL DÍA*

ÉRIC VUILLARD
LA BATALLA DE OCCIDENTE

OTRO FASCINANTE VIAJE EN EL TIEMPO DE ÉRIC VUILLARD, QUIEN AHORA NOS GUÍA DE FORMA MAGISTRAL POR LOS ENTRESIJOS DE LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL

«Una vez más, el ojo y la pluma de Vuillard deslumbran. Igual que su forma sutil de releer las etapas de la Gran Guerra. De señalar con el dedo su gran desastre y lo que provocó.»

—LIRE

TUSQUETS EDITORES

Eric Vuillard
LA BATALLA DE OCCIDENTE

“Irudietatik abiatu eta haietan murgiltzen saiatzen naiz”

IRATI ELORRIETA

ARGAZKIA: FALKWEß

NEGUKO ARGIAK
Irati Elorrieta
PAMIELA

Kritikaren oniritzia eta laudorioak jaso ondoren, Euskarazko Literaturako Euskadi saria irabazi du Irati Elorrietak (Algorta, 1979) *Neguko argiak* eleberriarekin (Pamiela, 2018). Añes eta Marta dira pertsonaia nagusiak. Berlinen bizi diren euskal herritarra dira biak, Elorrieta bera bezala. Añes eta Martaren bidez beste pertsonaia asko –eta askotarikoak– ezagutzeko aukera izango du *Neguko argiak* irakurtzen duenak.

Pertsonaia ugari dago *Neguko argiak* nobelan, era askotako harremanak, kezkak eta obsesioak... Zerk bultzatu zaitu mosaiko baten antza duen egitura koral horren aldeko hautua egitera? Idazten hasterakoan, abiapuntua pertsonaia talde bat izan zen. Haien arteko harremanei jarraika idatzi nahi nuela nekien. Pertsonaien kezka eta obsesioei tiraka, hain zuzen ere.

Giza harremanak eta afektibilitatea ditu gai nagusi nobelak. Gaur egungo Europako gizartearen erretratuzt jo daiteke alde horretatik?

Niri interesatu zaizkidan gaiet –pertsonaien arteko

harreman sareak, lanarekin duten harremana, galerei eta porrotei aurre egiteko dituzten moduak– bai osatzentz dute erretratu bat, baina akaso ez da gizartearren zati handienaren erretratua. Bitztaren aurrean duten jarrahera ez da izango gizartean hedatuena dagoena. Baina gehiengoaren parte ez den jendarte horren ikuspegiaz idazteko gogoa nuen.

Kontaketa moldeari dagokionez, eszena solteen bidezko kontaketaren aldeko hautua egin duzu. Zergatik?

Eszena antolatuta dago nobela, haien arteko lotura eta ispiju-jokoek egituratzen dute. Eszena horien kapena eta ordena ez da ausazkoa. Pertsonaia talde baten istorioak, haien gurutzaketa kontatzea uzten didan egitura da. Eta baita espazioaren eta denboraren kontzeptuen lanketa berezia, liburuan zentrala dena, ahalbidetzen duena. Kontatu nahi dudana kontatzeko aurkitu dudan modua da, eszena edo atalak artikulatz sortutako gorputza.

Zeuk ere esana duzu irudietatik abiatzen zarela gehienetan idazterakoan eta liburua “pelikula bat bezala” ikusten duzula. Nahiko zenuke *Neguko argiak* film baten oinarri izatea?

Irudietatik abiatu eta haietan murgiltzen saiatzen naiz, zein emoziotara, zein gaietara naramaten arakatzen. Eta sortzen den magma horretan errepikatzen diren motiboak sailkatzen eta lantzen noala esango nuke. Horrela noa pelikula deskubritzen, “ikusten”. Baina ez dut istoria pantaila batean ikusteko grina berezirik sentitzen...

Zer aldarterekin hartu duzu Euskadi saria irabazi duzulako albistea?

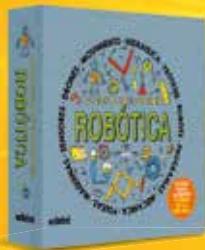
Pozez. Eta aldi berean halako “orain zer egin honekin?” bat. Berria jaso nuen egunean, ez nuen denborarik, espeziorik izan nire egunerokoan albisteari tarte bat egiteko eta arraroa izan zen.

JUAN LUIS ZABALA
Idazlea

Elkarritzeta osorik:
<http://bit.ly/neguko-argiak>

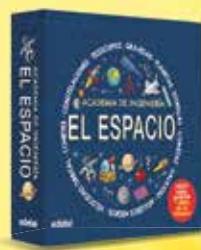

iDOS libro-juegos para aprender jugando!

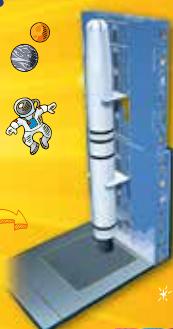
**ACADEMIA DE INGENIERÍA:
ROBÓTICA**

Contiene los elementos necesarios para construir un montacargas hidráulico

**ACADEMIA DE INGENIERÍA:
EL ESPACIO**

La caja se convierte en una plataforma de lanzamiento para un cohete

www.edebe.com

RÉBECCA
DAUTREMER
presenta

LA CITA

Un libro único

Más de 200 páginas con
espectaculares escenarios
troquelados

EDELVIVES

EL SABOR DE LO AUTÉNTICO

Rutas y restaurantes con encanto de GIPUZKOA

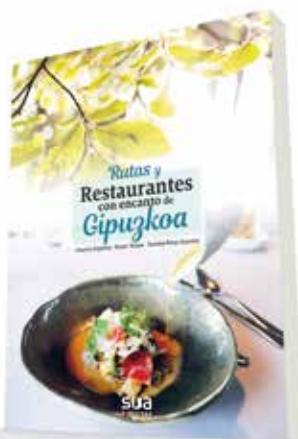
Sidrerías, bares de pinchos, asadores, bodegones, restaurantes familiares y tabernas de pueblo. Ellos son los elegidos para el libro *Rutas y restaurantes con encanto de Gipuzkoa*, en el que el criterio máximo seguido por sus autores ha sido la autenticidad: gastronomía a partir de la tradición y los productos de temporada, máxima calidad y exquisita atención al público.

A la hora de elegir los restaurantes, los autores del libro han prescindido de los grandes nombres, de sobra conocidos en un destino gastronómico de primer nivel como Gipuzkoa, para prestar especial atención a los locales familiares, bares y restaurantes de pueblo que sólo frequenta el vecindario del entorno, establecimientos perdidos en el monte.... En

ellos los clientes se pueden deleitar con unas alubias deliciosas, con platos de caza o con verduras de temporada procedentes de huertos cercanos. Son, por ello, garantía de una gastronomía auténtica, que engarza con tradiciones que se han transmitido y mejorado de generación en generación.

En el libro, cada restaurante cuenta con una presentación que refleja la personalidad y características del local y da a conocer el equipo que lo gestiona. Una vez en movimiento nuestros jugos gástricos, llega la receta de uno de los platos señeros. De esta manera, este libro se puede disfrutar visitando los establecimientos que aparecen en sus páginas o, sin salir de casa, probando suerte con las recetas que más nos motiven.

RUTAS Y RESTAURANTES CON ENCANTO DE GIPUZKOA
Josema Azpeitia, Ritxar Tolosa,
Txusma Pérez Azaceta
SUA EDIZIOAK

Buenos libros, buenos regalos

harpercollectionsiberica.com

En cualquier caso, quienes se acerquen a estos restaurantes, además de degustar una cocina de gran calidad, podrán completar la jornada con una excursión, paseo o ascensión por espacios naturales próximos. El libro cubre todas las comarcas guipuzcoanas, por lo que hay mucho y bueno para elegir. Cascadas, acantilados y gran parte de las cimas más señaladas de Gipuzkoa invitan a abrir el apetito antes de sentarnos a la mesa. El complemento perfecto para un gran día.

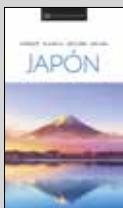
Este libro se ha cocinado a tres bandas. De los restaurantes se ha ocupado el periodista y crítico gastronómico Josema Azpeitia. Los locales y las recetas han sido fotografiados por Ritzar Tolosa. Y las rutas por los alrededores de cada establecimiento han sido preparadas y descriptas por el conocido montañero Txusma Pérez Azaceta.

PREMIO INTERNACIONAL

Este libro viene a dar continuidad al primero de la saga, *Rutas y restaurantes con encanto de Navarra*, de los mismos autores. El volumen dedicado a Navarra ha sido elegido como tercer mejor libro del mundo en la categoría "Culinary travel / food tourism" (viajes culinarios / turismo gastronómico) dentro de los Gourmand Awards del año 2019, premios considerados los Óscar de los libros de gastronomía. Previamente fue señalado como el mejor en esa misma categoría entre los editados en el Estado español.

TOMAS ZABALLA
Periodista

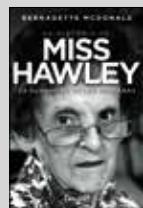
NOBEDADEAK

JAPÓN.
GUÍA VISUAL
AAVV
DK

PUEBLOS
DE BIZKAIA
CON ENCANTO
Javi Pascual
Otalora
SUA EDIZIOAK

LA HISTORIA
DE MISS HAWLEY.
LA GUARDIANA DE
LAS MONTAÑAS
Bernadette
McDonald
DESNIVEL

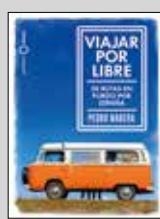
Tu viaje a Japón comienza cuando abres tu Guía Visual. Totalmente actualizada, repleta de ilustraciones y fotografías de gran calidad, esta guía visual te ayudará a recorrer los principales monumentos del país del sol naciente.

Pueblos de Bizkaia con encanto describe al detalle la belleza de 25 localidades vizcaínas, ofrece claves sobre lo que puede ser la esencia de cada una ellas, y, por supuesto, nos propone las mejores rutas para disfrutar de ellas y sus alrededores.

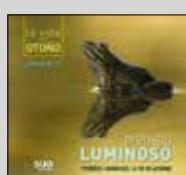
La historia del Himalaya se ha construido gracias a la figura de Elizabeth Hawley, una mujer que, a pesar de que nunca escaló una montaña ni pisó jamás el campo base del Everest, llegó a ser la cronista más importante del himalayismo.

PAÍSES BAJOS
(LONELY PLANET)
VVAA
GEOPLANETA

VIAJAR
POR LIBRE.
50 RUTAS
EN FURGO
POR ESPAÑA
Pedro Madera
GEOPLANETA

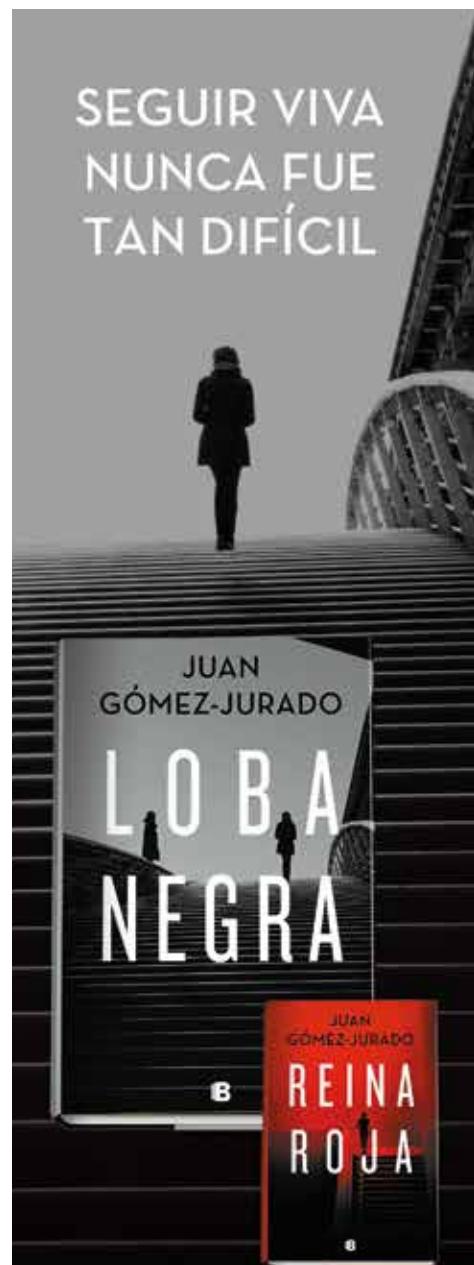
PIRINEO
LUMINOSO.
LA VIDA
EN OTOÑO
Jorge Ruiz
SUA EDIZIOAK

En los Países Bajos la tradición se entrelaza con la innovación: obras maestras del arte, molinos de viento, campos de tulipanes y cafés iluminados con velas coexisten con arquitectura visionaria, diseño de vanguardia y vida nocturna efervescente.

El tercer título de la colección Nómadas explora otra forma de viajar, la que se realiza en furgó o autocaravana, un transporte que permite trazar trayectos con absoluta libertad y disfrutar de los paisajes y los lugares más recónditos y auténticos.

Este libro de excelentes fotografías, recoge historias de la montaña, de vidas agotadas y de semillas por nacer. Son historias de la vida del otoño, del otoño de la vida. El autor, Jorge Ruiz del Olmo, es veterinario y fotógrafo naturalista.

SEGUIR VIVA
NUNCA FUE
TAN DIFÍCIL

El thriller que los
250.000 lectores
de Reina Roja
están esperando

EÑAUT ELORRIETA

ARGAZKIA: JONATHAN MCCALLUM

Maitasuna, heriotza, bizitza eta adiskidetasunaz mintzo da Eñaut Elorrieta
Irteera argiak bere disco berrian. Deserriko kantak bakarka argitaratu zuen
lehen lanean bezala, hainbat idazlerengana jo du hitzen bila, baina oraingoan,
“bere ahots propioa” bilatu nahian, berak aurrekoan baino testu gehiago idatzi
ditu. Musikalki ere bide berri bat hartu du, eta horretan lagun izan ditu Ruben
Caballero, Fernando Neira, Maite Larburu eta Borja Barrueta.

Zertan aldatu da Eñaut Elorrieta *Deserriko kantak* argitaratu zuenetik igaro diren sei urte hauetan?

Ken Zazpirekin urte asko aritu ostean, *Deserriko kantak* deseraikitze moduko bat izan zen. Bere garaian ez nuen hala bizi izan, baina gaur egunetik ikusita, obsesio puntu bat ere izan nuen. Aldi berean, disco kontzeptuala iza-tean, kontzeptu horren atzean ni babesteko ahalegin bat ere bazegoen. Askoz libreago sentitzen naiz orain; garbiago daukat zein bide hartu eta nondik jo. Azkeneko urteetan, handitik txikira nator; bai soinu aldetik, bai hitzeten. Beharbada, gai handiez hitz egiten dut, baina berba txiki edo arinekin. Eta politikoak izan beharrean, existentzialagoak dira: maitasuna, heriotza, bizitza, la-

guntasuna... Baina izenburuak dioen moduan, argia bilatzen dute. Iluntasunetik pasatu behar duzu, minetik edo zalantzatik, argirantz joateko.

Musikalki ere beste bide bat hartu duzu.

Ahalik eta modu natural eta organikoenean lan egin dut. *Deserriko kantak* oso lotuta eraman nuen estudioa; orain gehiago arriskatu dut... Kantuak osatuta eraman ditut, baina irekita, ikusteko zer gertatzten den. Estudioko magia jaso nahian. Lehen egunetan elkartu ginen denak, eta kantuak jo genituen, han gertatzten zena jasotzeko. Gakoa izan da lehen hiru egunetako lana, hor ipini direlako diskaren zimendua.

Hainbat idazlerengana jo duzu (Bernardo Atxaga, Joseba Sarrionandia, Uxue Alberdi eta Jose Luis Otamendi); eta zuk zeuk lau hitz egin dituzu. Zerk lotzen ditu testuak?

Gero eta gehiago nahi dut nik idatzi; neure ahotsa topatu letretan. Beste bi Uxue Alberdik idatzi ditu, eta gainerakoak argitaratutako testuak dira. Eta disco berrian giro ilunagoak daude; saiatu naiz sakonkeriatik urrentzen, sakontasuna galdu gabe. Gai pisutsuak dira berez, baina nahi izan diet melodieei eman garrantzia, melodia borobilak sortu. *Deserriko kantaken* ez bezala, melodiak egin ditut, eta horien gainean sartu ditut letra. Eta melodien eta hitzen arteko hartz-eman bat ere egon da.

Kantu asko gelditu omen dira diskotik kanpo...

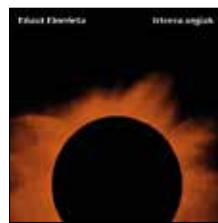
Hauguztia bidaia batzanda. Bakardadetik kompartitzera. Egunero joan naiz, bakar-bakarrik, erabakiak hartzen; kantu hau bai, kantu hau ez. Kanturen batekin zalantza txikiren bat izanez gero, apartatu egin dut, eta joan naiz ezaugarri batzuk dituzten kantuaren bila. Ez dago, zentzu horretan, batere betelanik. Estudiola joan nintzen 11 kanturekin, eta han ere bi kendu genituen. Oso disco pentsatua da, LP baten formatua duena.

Ohi baino baxuago abesten duzu diskoon... Lan-keta berezia egin duzu tonu altuetara ez jotzeko?

Bai, tonu baxuagoak aukeratu ditut. Saiatu naiz musikalki zegoen giroa indartzen. Proba eta proba aritu naiz, tonuak aldatuz... Grabatu, entzun... etengabeko bilaketa bat egon da. Ikusi dut bide bat... Ahotsaren bilaketa horretan bide bat egiten ari naiz, eta disco honetan gelditua da islatuta bide horren momentu bat.

MIKEL LIZARRALDE

Kazetaria

IRTEERA ARGIAK
Eñaut Elorrieta
ELKAR

Calendarios 2020

Inspírate
CADA DÍA
con nuestros
calendarios

www.amateditorial.com

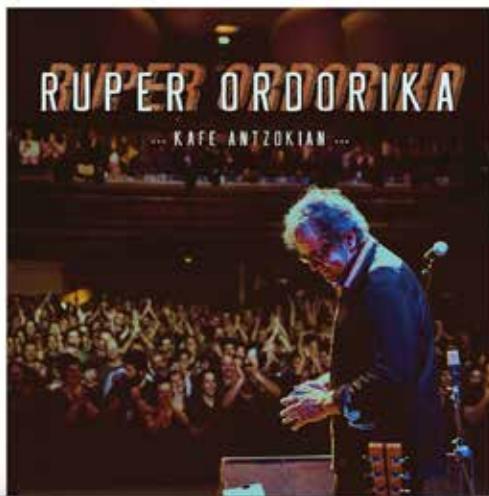
Amat
editorial

RUPER ORDORIKA

... KAFE ANTZOKIAN ...

Kafe Antzokian izenpean jaio da Ruper Ordorikaren disko berria, zuzenean grabatu eta argitaratzen duen hirugarrena. 2018ko abenduaren 15 eta 16an Bilboko Kafe Antzokian eskainitako kontzertuen emaitza zaindua biltzen du eta aurretik toki berean grabatu eta argitaratutako diskoen esperientzia aberastera dator: *Gaur* (Esan Ozenki Records-2000) eta *Hamar t'erdietan* (Elkar-2008).

KAFE ANTZOKIAN
Ruper Ordorika
ELKAR

Bere ibilbide luzeko hainbat estudio diskotan argitaratutako hamalau kanturi erreparatu die Ruperrek, lan bikain honi bizigarria bezain atsegina den ideia musical poetiko bat erakartzeko. Bertan daude *Guria ostatuau* (*Ahots urrunak*), *Lurrean etzanda* (*Bizitzaz eder denean*, *Zerutik gertu ez da ondo egoten*, *Egia da*, *Hodeien azpian* (*Nirekin geratu*), *Haizea garizumakoa* (*Zure etxera noa*), *Memoriaren mapan* (*Lera zakurren balada*), *Kantuok jartzten ditut* (*Esan gabeko arrazoia*), *Hurrengo goizean* (*Hargiñenean*), *Dabilen harria* (*Hemen nago, Beltzarana*), *So'ik'so* (*Belauniko*), *Ez da posible* (*Ez da posible*) eta *Hiru truku I* (*Zazpi nobio*).

Egia da abestiaren egunsentileunarekin hasi eta *Ez da posible*ren pultsu intentsoarekin amaituta, diskoak, bere hurrenkeran, kantuon eta olerkion gaurkotasuna eta balioa berresteaz gain, egun zuzenean darabilen errepertorioari dorian distira erakusten digu, azken hamaika urteotan berarekin batera ibilitako musikari handiak lagun: *Hasier Oleaga* (bateria), *Fernando "Lutxo" Neira* (bajua) eta *Harkaitz Miner* (guitarra, biolina, mandolina,...), *David Soler* (gitarrok, slide guitarra...) musikari gonbidatua ahaztu barik.

Hamalau kantuotatik hamaika Ruperrek berak osoki konposatuak dira (doinuak eta hitzak). Horiez gain, *Zazpi nobio* (tradicionala, Joseba Tapiak, Bixente Martinezek eta Ruper Ordorikak berak moldatuta), hala nola koblakariak kantu bilakatutako *Zerutik gertu ez da ondo egoten* (*Dionisio Cañas*) eta *Lera zakurren balada* (Joseba Sarriónandia) olerkiak aurkezten ditu honako lan sendoak.

Dotorezia estetikoaz eta indar animikoaren bidez, lanblopean gordeta ditugun barneko paisaia ezberdinak ikustarazten dizkigu Ruper Ordorikak, abestion ahalmen emozionalaren eraginez.

Inauguratu zenetik abenduro Bilboko Kafe Antzokian eskaini izan duen erritual jendetzaileen esentzia dakar-kigu berriz ere kantariak eta, azkenik, elkarren osagarri diren *Gaur*, *Hamar t'erdietan* eta *Kafe Antzokian* diskoen gaitasunean oinarrituta, Ruper Ordorikak hiru puntoa izarra irudikatu du, argia eta beroaren iturri.

ANJEL VALDES
Elkar musikako arduraduna

◀ Pamiela

Bernardo Atxaga

Atxagaren
azken
nobela

Joseba Sarriónandia

Habanatik,
zintzo
eta
zuzen

www.pamiela.com

JOXEMARI SORS, EUSKAL EDITOREEN ELKARTEKO LEHENDAKARIA

Euskal Editoreen Elkartea (EEE), 1984n sorturiko elkartea da, euskaraz argitaratzen duten argitaletxeak biltzen dituena. Egun Joxemari Sors Bagües, Elkarreko ordezkaria, da bertako lehendakaria, eta berarekin hitz egin dugu elkartea bera eta euskal liburugintzak gaur egun bizi duen errealtatea ezagutzeko asmoz.

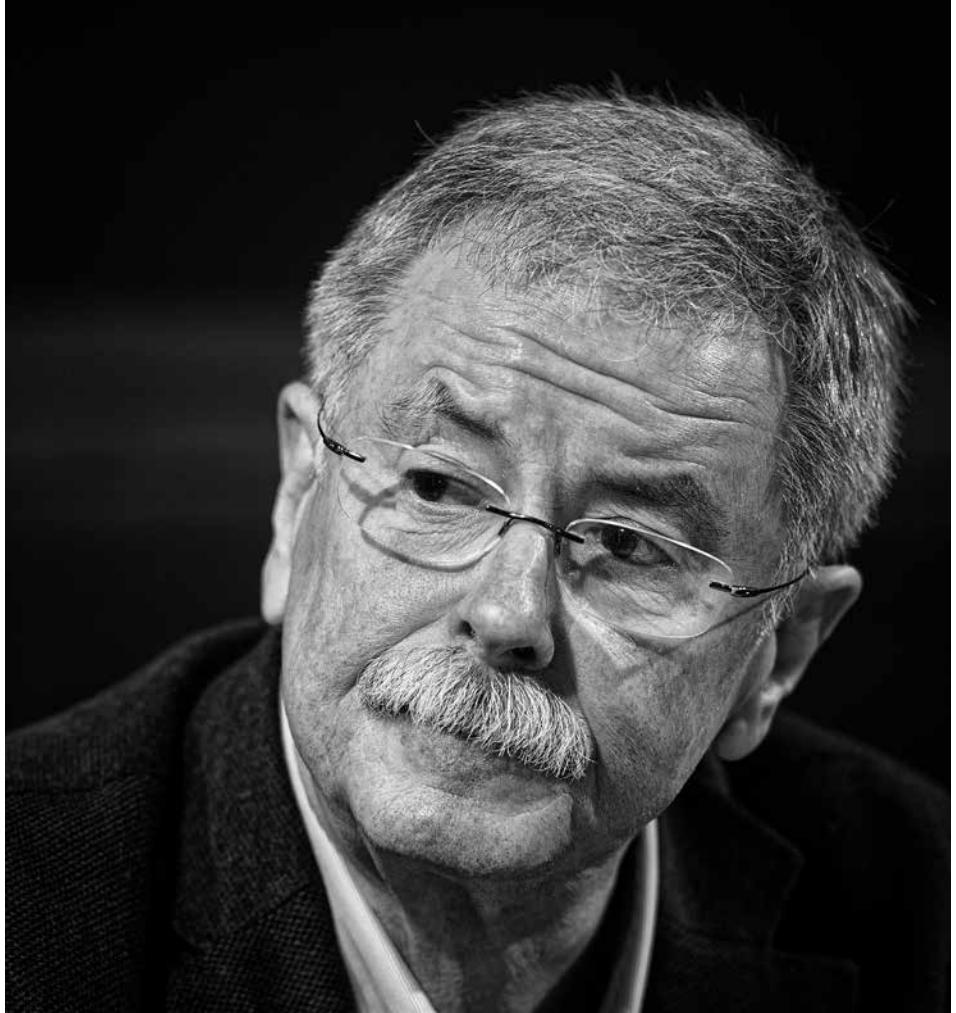
Has gaitetzen elkartea ezagutuz. Nortzuk osatzen dute elkartea eta zein da bere funtzioa? Euskal Editoreen Elkartea (EEE), 1984an sortutako elkartea da, euskaraz argitaratzen duten argitaletxeak biltzen ditu. Euskarazko argitalpenen sustapena eta zaintza ditu helburu nagusi, eta, horiekintzat, elkartekideen babes, ordezkaritza eta koordinazioa.

80. hamarkada arte euskara eta produkzioa ia debekatua egon zen, argitaratzea oso zaila zen, zentsura larria pasa beharra zegoen. Desertu kultural batean ginen, dena egiteko zegoen, euskal instituzioak ere garai horretan jarri ziren martxan, beraz indarrak batu behar ziren, denen artean, gizarte zibila eta instituzioak, egituratu behar genuen euskal kulturaren etorkizuna, eta horren barruan euskal produkzio editoriala. Euskal kultur politika amankomunatua eta berria martxan jartzeko asmoekin hasi ginen; aurrera pauso batzuk lortu ziren baina ez nahikoak.

Tamalez, gure eginkizuna ordezkaritza eta koordinazio lanetara mugatzen da instituzioekin; areagotu beharko genuke harremana, oraindik euskal kultur-politika iraunkor bat gauzatzeko dugu eta.

Elkartea osatzen duten argitaletxeak hogeitarekin; Alberdania, Denonartean, Elhuyar, Elkar, Erein, Gaumí, Giltza-Edebé, Euskal Herriko Ikastolak, Ibaizabal, Idatz, Igela, Ikerketa, Labayru, Mee-

ARGAZKIA: IKORKOTX

ttok, Mezulari, Ostoaak-otor, Pamiela, Ttarttalo, Txalaparta eta UEU.

35 urte dira elkartea abiatu zenutenetik. Zein balorazio egingo zenuke gaur arteko ibilbideaz?

Nire ustez bide luzea eta emankorra izan da, el-kartearen bitartez pauso garrantzitsuak eman dira euskal liburuen produkzioa egonkortzeko, gizarteratzeko, koordinatzeko, hitz batean normalizatzeko.

Adibide batzuk edo lorpen batzuk aipatzearen:

- Instituzioekin harremanen ondorioz laguntzak gauzatu dira zenbait arloetan:
- Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza sailarekin EIMA laguntzak eskoletako liburuak gauzatzeko.
- Eusko Jaurlaritzako Kultura sailarekin, euskal liburuen produkzioarentzako laguntza.
- Parte hartu dugu irakurketa planetan.
- E-liburutegiaren osaketan ere aritu gara.
- Kultura auzolan proiektuan partaide izan gara, eta gara.
- Nazioarteko azoketan presentzia; Frankfourt, Bolonia, Liber, Guadalajara.
- EKKI sortzaileen eskubideak defendatzeko erakundearen sorkuntzan parte hartu genuen.
- Euskal kulturarentzat hain garrantzitsua den Durangoko Azokaren antolatzailea den Gere-diaga elkartarekin aholku lana.

Hemen garrantzitsuenak aipatu ditut, badaude beste zenbait, hala nola Aldundiekin harremanak, beste zenbait elkarteekin harremanak, katalogoak, eta abar.

Eta zein da gaur egun euskal liburuak bizi duen egoera?

Gazi-gozoa dela esango nuke, alde batetik sorkuntzan inoiz izan dugun idazle, itzultzaile edo marrazkilari maila altuenean gaude, bai kopuruan eta baita kalitatean ere. Hasi zirenak hor dira eta gazte asko eta kalitatezkoa hasi berri da.

Bestetik, kultura kontsumoan izugarrizko aldaketak daude, etengabe aldatzen ari direnak, gaurkoak, behar bada, bihar ez du balioko. Libu-

“Euskal liburuari ikusgarritasuna ematea da Euskal Editoreen Elkarteko erronka nagusienetakoa”

ru digitala dela, pirateria dela, doakotasuna eta maileguak dela irakaskuntzan, gailu digitalak, plataforma berriak... behar eta erantzun berriak sortu dira eta horren ondorioz liburuen irakurketa sufritzen ari da, salmentak jaisten ari dira, inolako ordezkapenik gabe, kolakan jarriz zenbait argitaletxe, banatzaile edo liburu-denden etorkizuna.

Arazo hau ez da bakarrik euskal kulturarena, orokorra da, berdin gertatzen da kultura-hizkuntza hegemonikoetan ere. Diferentzia bolu-menean dator, kultura handiak, nolabait esateko, badaukate oraindik non galdu, nola moldatu, gurea txikia izanik zailagoa daukagu. Gurea oso atomizatua dago, bezeroak ere ez dira asko, kosteak handiagoak dira, baina ez salneurriak. Aldaketa momentu garrantzitsu batean murgilduta gaude eta inork ez daki zehatz mehatz zein norabide hartuko duen, beraz argi eta zuhur jokatzea tokatzen zaigu.

“Liburuen irakurketa sufritzen ari da, salmentak jaisten ari dira, inolako ordezkapenik gabe, kolakan jarriz zenbait argitaletxe, banatzaile edo liburu-denden etorkizuna”

Zein dira euskal liburugintzaren erronkak? Nola irudikatu behar dugu etorkizuna?

Galdera zaila, etorkizuna irudikatzen jakingo bagenu, ez litzake gehiago etorkizuna izango, gaurko parametroetan lan egingo genuke eta

kito. Etorkizuna beti izan da zalantza handikoa, alde batetik beldurtzen gaitu eta bestetik aukerak ematen dizkigu. Azken honetan oinarritu behar gara, hartu dezagun apustu bat bezala aukerak ondo baliatuz. Mehatxuak handiak dira eta, beraz, ausardia eta lasaitasuna, biak erabili beharko ditugu.

Eta euskal liburugintzaren erronka nagusia “ikusgarritasuna” da. Ikusten ez dena ez da existitzen, gaur egunean estatu maila 80.000 titulu baino gehiago argitaratzen badira eta horietatik 1.500 bat euskaraz, edonork ulertuko du gure arazoa euskal produkzioa ikusgarri egon dadin.

Eta Euskal Editoreen Elkartearen erronkak?
Lehen aipatutakoei laguntza ematea izango da gure erronka handiena.

Ikusgarritasuna bermatzeko elkarlanean ari gara EIE, EIZIE, Galtzagorri eta EEE. Adibidez, instituzioekin elkarlanean eta urtean hiru aldiz, espositore batzuk jartzeko proiektua dugu azala handietan eta liburu-dendetan, euskal liburu ekoizpena erakutsi eta euskaraz dagoen produkzioa ezagutzen emateko.

Galeuscari eutsiko diogu (galegoek, euskaldunek eta katalanek osatutako ekimen da), hizkuntza minorizatuetan produzitzen dena era-kustera emateko.

Nazioarteko azoketan presentzia areagotzera joko dugu, gure baliabideek ahalbidetzen diguten neurrian.

Literary Market proiektuan parte hartuko dugu, eskubideak munduan zehar saldu ahal izateko. Nazioarteko proiektu horretan hainbat herritako ordezkariek ari gara parte hartzen: Katalunia, Galiziz, Euskal Herria, Italiako Fidare, Sardinia, Irlanda, Frisia, Serbia, Kroazia, Flandria eta Norvergia.

Irakurketa sustatzea eta eragileon artean auzolan gehiago praktikatzea ere erronka nagusien artean ditu elkartekat

PIER PAUL BERZAITZ

& L'ORCHESTRE SYMPHONIQUE DU PAYS BASQUE

Pier Paul Berzaitz kantari xiberotarrak (*Muskildi / Zuberoa-1951*) bere errepertorioa eskaintzen digu, L'Orchestre Symphonique du Pays Basque - Iparraldeko Orkestra Sinfonikoak lagundurik, moldaketak eta zuzendaritza artistikoa Joël Mérah konpositorearen esku direlarik.

Pier Paul Berzaitz, euskal kantagintza berriaren arragoatik galgi den kantari-sortzailerik garrantzitsuenetako dugu, eta zalentzarik gabe, Ipar Euskal Herriko kantagintza lirikoaren ordezkaririk distiratsuena. Berak sorturiko *Baratzebat*, kasu, Harizpe pastorelean estrenatu zenetik (1991), Euskal Herriko bazter guzietara zabaldu eta euskaldunon gogoan betirako geratuko den amodiozko kantu gozoa.

Disko honetan, bere errepertoriotik hautatutako zenbait altxor aurkezten ditu, bereziki, azken urteotan landutako *Les Poèmes de Jeunesse* eta *Egusentziaren kantak* lane-

tatik hautaturik. *Les Poèmes de Jeunesse* delakoan, Pier Paul Berzaitzek Arnaut Oihenart idazlearen olerkiak musikatu zituen, XVII. mendean euskaraz idazten zuen idazlaiko (ez-eklesiastiko) bakarrenetakoia izateaz gain, euskal nortasunarekiko zuen loturak eta miresmenak liliturrik. *Egusentziaren kantak* delakoan, Xabier Lete, Imanol Larzabal, Beñat Sarasola, Jean-Louis Davant ala Nemesio Etxanizen lanak kantatu zituen.

Joël Mérah, gitar-jole, moldatzaile zein konpositore aparta, musikari itinerantea, proiektu garaikide askoren bultzatzai-

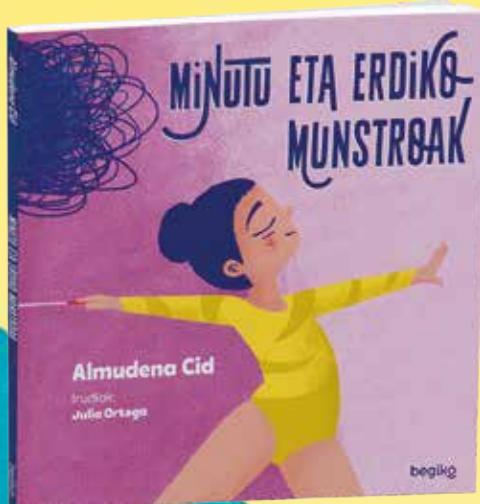

PIER PAUL BERZAITZ &
L'ORCHESTRE SYMPHONIQUE
DU PAYS BASQUE
ZUZ. / DIR. JOËL MÉRAH
ELKAR

le eta partaidea, egun Baionako Maurice Ravel Pays Basque Kontserbatorioan Hezkuntza Artistikoaren irakaslea da.

1974an sortua, L'Orchestre Symphonique du Pays Basque - Iparraldeko Orkestra Sinfonikoaren egiteko musika jendaurrean dibulgatzea eta babestea da, etengabe berritzen den kalitatezko ibilbide artistikoa baten bidez. Urtero programazio eder bat proposatzen zaio publikoari, bere egituraren bizitasunera eta bere lurrardearen erakusgarri. Denboraldi bakoitzean, Iparraldeko Orkestra bertako baziidekin eraztzen da, bertakoentxitxaropenei erantzun nahian.

BIZI LIBURUAK!

begiko
www.begiko.com

AMETS ALOKATUAK

Harkaitz Cano eta Iñaki Holgadoren komiki distopikoa

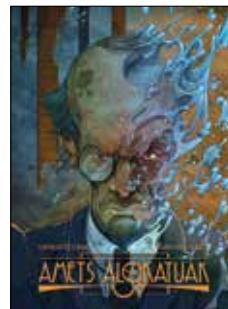
Xabiroi aldizkarian atalez atal
agertu eta gero, orain album
bihurtuta dator *Amets alokatuak*,
Harkaitz Cano eta Iñaki Holgadoren
artean ondu duten mundu
distopikoa. Ametsen merkatu beltz
harrigarriaz hitz egin dugu Iñaki
Holgado marrazkilariarekin.

Ametsak merkatura eraman dituzue. Hori marraztea egundoko erronka izango da, ezta?

Ez da erraza izan, baina sormenetik begiratuta oso kitzikagarria da. Muturrera eramandako eszena zentzugabeei si-nesgarritasuna erantsi behar genien. Ametsak marraztean irudiei askatasuna emateko aukera daukagu, baina irudi horiek kontakizunarekin bat etorri behar dira, istorioaren zerbitzurako egon. Liburuan, une batzuetan ez dago argi ametsa ala egia ote den; horregatik izan behar da, batera, fantastikoa baina sinesteko moduko.

Zientzia fikzioan bete-betean murgildu zarete. Horrek, neurri batean behinik behin, unibertsobat sortzea eskatzen du. Nondik edan duzu?

Amets Alokatuak liburuan errealitatetik oso urrun ez da gokeen distopia sortu dugu. Lekua eta garaia ez daude

AMETS ALOKATUAK
Harkaitz Cano
& Iñaki Holgado
IKASTOLEN ELKARTEA

argi, baina izan lezakete viktoriar aroko London edo San Franciscoren antza, "steampunk" eta erretroientzia-fikzio ukituekin. Erreferente moduan *Origen* eta *Días extraños* aipa litezke. Beharbada ez da hain nabaria, bain gidoia-aren istorian badago *Narcos* telesailaren itzala, droga-trafikoaren eta amets-trafikoaren arteko paralelismoa sortuz.

Asko aldatu da Amets alokatuak 2015ean abiatu zenutenetik gaur arte?

Grafismoan bai. *Xabiroi* aldizkarian atalak agertu ahala nik beste lan batzuk egin izan ditut eta, nahi gabe ere, horrek estiloaren xehetasun batzuk aldarazi diru. Hala ere, albuma egiterakoan orrialde guztiak gainbegiratu ditut eta haietako batzuk nabarmen aldatu ditut, koherentziari eusteko. Gidoiak, ostera, sendo eta ukitirik gabe irau du. Horra hor Harkaitz Canoren talentua.

Zer nabarmenduko zenuke liburu honetan?

Gidoia irudimen handikoa da, originala, zientzia-fikzio erre-troaren eta trafikatzileen pelikulen arteko nahasketa, eta bisualki oso modu erakargarrian mamitu da.

Harkaitz Cano eta zure arteko laugarren komiki liburu da hau. Ondo moldatzen zarete elkarrekin...

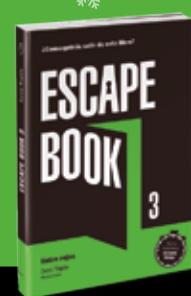
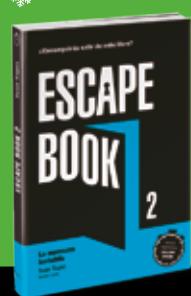
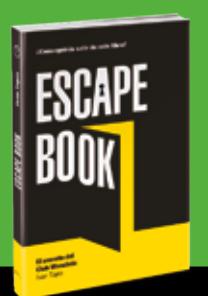
Bai, aspalditik gara ondo konpontzen den bikotea. Lau liburu eta hamabost urteko elkarlana. Ondo jakin dugu besteak zer irudikatu nahi zuen. Eszenek ez dute behar azalpen edo debate askorik, nik badakidalako berak zer nahi duen kontatu, eta berak ondotxo daki zer nahiago dudan eta non dauden nire mugak orrialdea marrazterakoan. Gidoiaren ardura Harkaitzena bada ere, eta marrazkiarena nirea, aurrelik solasaldi franko izaten dira eta ideiak bion artean elkartrukatzen ditugu.

Xabiroi aldizkarian sortu zen Amets alokatuak. Zer da gaur Xabiroi euskal komikiarentzat?

Xabiroi da Euskal Herriko komikiaren erreferente nagusia, lehen *Habekomik* edo *Ipurbeltz* izan ziren bezala. Aldizkari bakarra da komikia baino ez duena argitaratzen. Harro esan dezake bere orrialdeetatik igaro direla komikigintzako gaurko profesional ia denak. Hamabost urteko argitalpenak, 50 zenbakitik gora, beti kalitate maila altuari eusten. *Xabiroi* babestu beharreko ondare kulturala bilakatu da.

HEKTOR ORTEGA
Kazetaria

Esta Navidad...
Regala misterio.
Regala emoción.
Regala Escape Book.
¿Conseguiréis escapar?

LUNWERG
EDICIONES

DANIEL KING

Dos chicas y dos chicos protagonizan Daniel King, una nueva serie para el público infantil en la que humor, aventuras y fantasía se sazonan con trozos de pizza. Hablamos con los autores, J. Black River y María Simabilla.

J. BLACK
RIVER

AUTOR DE
LA SERIE DANIEL KING

Llega una nueva saga para el público infantil. ¿Qué distingue a Daniel King?

Creo que, a pesar de tener grandes dosis de fantasía, estas historias son realistas porque los personajes actúan y hablan de manera realista. Los lectores no te discutirán si existen o no los monstruos, pero sí pedirán que lo que ocurre tenga lógica. No tienen varitas mágicas ni máquinas del tiempo. Pero sí globos de agua, limones, un carnet de biblioteca e internet.

Todo empieza con tres amigos que crean su propio podcast. ¿Qué piensas que ha podido aportar la inclusión de nuevas tecnologías en estas historias?

Realismo, vivimos rodeados de ellas. Muchos de los lectores están familiarizados con los ipads e incluso a jugar online con gente de otros lugares. El podcast es una manera en la que ellos juegan creando su propio contenido, hablando de lo que les gusta.

Nos has hablado de las nuevas tecnologías, pero gran parte de las aventuras suceden al aire libre. ¿Crees que estas nuevas tecnologías son un inconveniente o un complemento a las actividades de toda la vida?

Son un complemento genial, mientras ayuden a la actividad, grabando un truco o visionando videos de profe-

sionales. El inconveniente es cuando internet o la consola se convierte en la actividad en sí misma.

En estas dos primeras aventuras, los cuatro amigos tendrán que luchar contra vampiros y contra gárgolas. ¿Habrá más encuentros con nuevos monstruos?

Por supuesto, quien los invoca no va a rendirse tan fácilmente...

MARÍA
SIMABILLA

ILUSTRADORA DE
LA SERIE DANIEL KING

¿Qué papel crees que juegan las ilustraciones en libros de este tipo?

Yo creo que son un apoyo necesario, que dan solidez y que hacen que el conjunto resulte más atractivo para el lector joven o adulto. Desde que empecé a trabajar en la primera prueba para esta serie de libros, mi intención ha sido la de potenciar el toque gamberro y dinámico de la historia de J. Black River. Podría decirse que las ilustraciones son algo así como el "extra de queso" en una buena pizza.

Daniel King da nombre a la serie, pero los cuatro, Alex, Vera, Miki y Dani, tienen más o menos la mis-

ma importancia. ¿Cómo hace una ilustradora para decidir cómo será cada personaje?

Aunque no siempre es así, para desarrollar el estudio de personajes de esta pandilla de amigos trabajé desde el principio siguiendo las indicaciones del autor. Jose tenía una idea bastante clara de cómo eran o cómo no debían ser Dani, Miki, Vera y Alex.

Uno de los rasgos que más llama la atención en estos cuatro personajes es la sensación de velocidad y acción. ¿Cómo consigues estos efectos?

Documentándome mucho lo primero, viendo fotografías y videos de gente patinando o en movimiento y trasladándolo después al papel. Jugando con el viento y trabajando distintas vistas o planos de imagen también puede conseguirse una sensación de velocidad.

LUIS GARCÍA
Periodista

Entrevista completa:
<http://bit.ly/daniel-king>

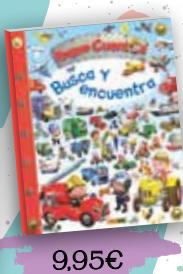

APRENDE Y DIVIÉRTETE CON LOS LIBROS INFANTILES DE

PANINI BOOKS
www.paninibooks.es

7.90€

9.95€

8.00€

16.95€

7.95€

6.95€

PVP RECOMENDADO

ARIAN

IRAKURGAI
MAILAKATUAK

ZAZPI HIRIBURUAK

The image displays a variety of travel guidebooks and a map, all produced by ARIAN. The guidebooks are titled 'IRUÑEN', 'BAIONA', 'GASTEIZ', 'BILBO', 'DONOSTIA', 'MAULE LEXTARRA', and 'DONIBANE GORAZI'. Each book features a colorful illustration of a specific city or town in the Basque Country. The map of Donostia (San Sebastián) shows various neighborhoods like Antigua, Amara, Miramón, Gros, and La Concha, along with landmarks such as the Teatro Arriaga and the Zurriola Bridge.

IRUÑEN
Kilo Diez de Ultzumun Sagala
Mendakatua: Araba + Bizkaia

BAIONA
Bea Salaberri
Mendakatua: Araba + Bizkaia

GASTEIZ
Patai Zubizarreta
Mendakatua: Araba + Bizkaia

BILBO
Lutzen Egia
Mendakatua: Araba + Bizkaia

DONOSTIA
Nerea Azurmendi
Mendakatua: Araba + Bizkaia

MAULE LEXTARRA
Alande Socarras + Jean Luis Davant
Mendakatua: Araba + Bizkaia

DONIBANE GORAZI
Nora Alberide Lete
Mendakatua: Araba + Bizkaia

EZAGUTU EUSKAL HIRIBURUAK

elkar Hizkuntzak
www.elkarhizkuntzak.eus

LUR eta AMETS PANTAILA HANDIRA

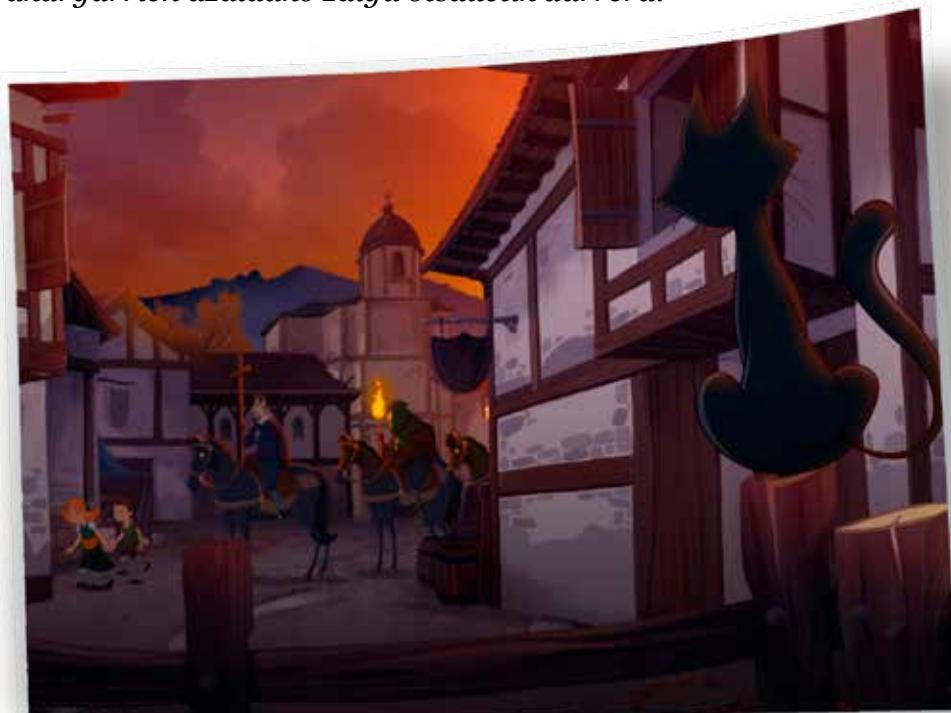

Aspaldiko ametsa
errealitate bihurtu da.

Izan ere, badira hamar urte filma egiteko ideia sortu zenetik. Ezinezkoa zirudien ilusio hura, pausoaz pauso, errealitate bihurtzen hasi zen. Ipuinak, kontsulta liburua eta mahai jokoak etorri ziren lehenengo. Azkenik, 2017. urtean, filma egiteko prozesua abian jarri zuten. Orain, bi urte igaro ondoren, luzemetraia bukatzea dago. Lehenengo aurkezpen publikoa Durangoko Azokan izango da eta zinemetan 2020ko otsailaren 7an egingo da estreinaldia.

Lur eta Amets titulupean argitaratutako liburu eta ipuinak dira Elkar, Katxiporreta, Ikastolen Elkarteak eta Lotura Filmsek ekoitzitako animazio luzemetraia honen mamia. Gure historian barrena hara eta hona ibili eta abentura gazi-gozoak biziko dituzte *Lur eta Amets* neba-arreba bikiek, bere amona Andere eta Baltazar katuaren boteree esker.

Aski ezagunak dira *Lur eta Amets* Euskal Herriko gaztetxoen artean. Gure historian barrena eraman dituzte azken urteotan, liburu, ipuin eta mahai-jokoak bidez. Oraingoan pauso bat aurrera egin eta animazio-luzemetraia bilakatu dira. Euskal Herriko historia inoizko erakargarrien azalduko zaigu otsailetik aurrera.

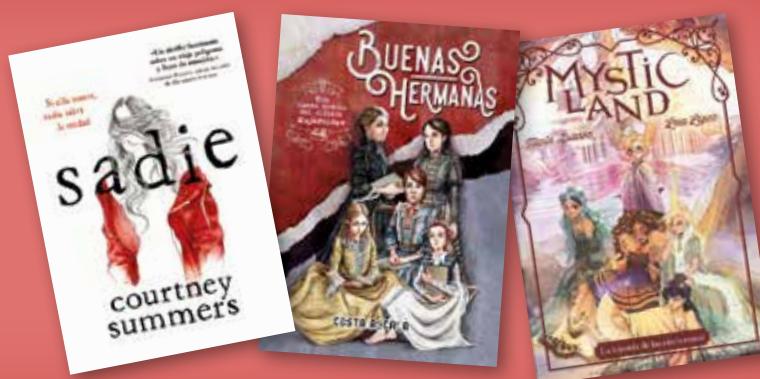

❖ laGalera

**Mujeres dispuestas
a marcar sus
propias reglas**

www.lagaleraeeditorial.com

Síguenos en:

Izan ere, berez, bidaia bat da filma, historiaurrean hasi eta XX. mendeko 80. hamarkadara iritsi arte abenturaz jositako bidaia bat. Ipuinen esenzialia mantentzen badu ere, istorio berri bat kontatzen du. Balio heztaileak lanabezi, gure historiako garai desberdinetan gertatzen den abentura entretenigarria aurkezten dio ikusleari.

Imanol Zinkunegi eta Joseba Ponce zinemagileek zuzendu dute filma. Uxue Alberdi eta Unai Elorriaga idazleen ipuinak

izan dira gidoiaren oinarria eta 87 minutuko iraupena izango du. Eneko Olasagasti eta Carlos Zabala arduratu dira pantaila handirako egokitzapena egiteaz eta Joserra Senerena, berriz, musika sortzeaz.

Lur eta Amets bildumak izandako arrakastak filma egi-teko aukera zabaldu du. Abenduan bertan hasita, sorpresaz beterikosustapen kanpaina zabala abiatuko da.

XABI AGIRRE
Kazetaria

HITZ JARIOA

CUBEEZ

CUBIMAG

BATALLA DE GENIOS

EL TREN DE LAS FORMAS

ORDEN EN LA GRANJA

ATRAPA AL COLOR

¡DESCUBRE TODAS NUESTRAS NOVEDADES!

LUDILO
www.ludilo.es

AMETSEN BASOA

PELLO AÑORGA ETA IRRIMARRA

Lehen irakurleentzako irakurgaia

AMETSEN BASOA
Pello Añorga
ELKAR

*Sentiberatasuna, fantasia eta kolorea dario
testuak eta ilustrazioak bat egin duten istorioari.*

Amets zoragarriak aurkitzen zitzuten haurrek *Ametsen basoa*n. Zuhaitzen adarretara igo, urezko adar bat hartu eta, aski zuten orri ameslari bat ukitzearekin, ametsetan hasteko: ardia eta otsoa lagunak ziren; haizeak sekretuak kontatzen zizkion entzun nahi zituenari; perretxikoak aterkien tamainakoak ziren... Egilearekin, Pello Añorgarekin alegia, hitz egin dugu.

Hiru esalditan definituko zenuke istorioa

Liburu kitzikagarría, harrigarria eta erreala. Errealia diot, zeren Ipuin honetan idatzi dudan guztia erreala baita niretzat. Pertsonaiak nahiz paisaiak fantasiazko eman dezakete, baina niretzat oso errealk dira, errealistak izan gabe.

Ametsak buruzko ipuin bat da. Zer dira zuretzat ametsak?

Ametsa behar irrazional bat da; baina, nahiz eta irrazionala izan, behar dugu mundu arrazionalean. Batzuek sortzen dituzte izugarrizko larritasuna, edo ezinegona, edo ilusioa. Baina, badira ere, bizitzaren zentzuarekin harremanetan jartzen gaituztenak. Alde horretatik begira, ametsak indar sortzaile aberatsak dira, gure begiak erneago egon daitezten.

Ametsak haurtzaroan ze garantzi dute?

Txitikitik ez badira esnatzen ametsaren begiak, haurrek nola ikasiko dute kontenplatzetan? Nola ederminduko dira? Nola maiteminduko? Nola aurre egindo diente gure inkontzientearen kobazuloan eraikitzen ditugun munstro beldurgari berriei? Ametsak antidoto bikainak dira erre-aliterako. Lokartzeko ez ezik, esnatzeko ere balio dute.

Haurrei amets eginarazteko idazten duzu?

Ipuin-kontalaria naizen heinean, askotan esan izan diate nire lana oso interesgarria dela: ilusioa eskaintzen omen diet haurrei, amets egiteko gogoa pizten diedala. Baina esango nuke, hori ez dela nire lehen motibazioa. Ipuinak kontatzen eta idazten ditut biziago sentitzeko (ni neu lehendabiz). Izan ere, nahiz eta klabe fantastikoetan mozorrotuak agertu, mundu errealarri erantzuteko lagun paregabeak izan daitezke ipuinak,

Haur ameslaria izan zinen? Eta, gaur egun, amets egiten jarraitzen al duzu? Haur izaten jarraitzen duzu?

Haurtzaroan ameslari nintzen, nire mentorerek handienak ere ameslariak zirelako. Haiei esker, ametsetan babestua sentitzen nintzen, eta haiei esker ikasi nuen hobeto kontenplatzten mundua, eta misterioarekin harremanetan jartzen. Eta gaur egun, berdin jarraitzen dut. Esan daiteke, gaur egun, heldua naizela, baina ez naizela zaharra sentitzen. Gaur egun, nahiz eta mina sentitu mokorrean, edo lehortuak eduki gorputzaren junturak, hegan egiten dut. Eta ez naiz aspertzen. Askotan maitemintzen naiz. Eta zenbat eta lotuago sentitu, orduan eta

askeago naiz. Eta hau ez da paradoxa, ez da ipuina, edo kontua, edo istorioa. Oso erreala da niretzat.

Kontatuko diguzu amets aitorrezinen bat?

Dinosauroak bezala desagertuko dira gerrak mundutik. Aita-amak eskolara joango dira haur izaten ikasteko. Zuhaitzen adarretan eskolak egingo dituzte txorien kan-tak gertuago entzuteko.

Irrimarrak ilustratu du zure istorioa. Ipuinari ze ekarpen egin diola esango zenuke?

Ipuina angelu batetik kontatzen dago, eta Irrimarrak, ilustraziale bikoteak, beste angelu batetik ilustratu duenez, uste dut gorputz gehiago eman diola. Ez dute bakarrik kolorez jantzi, interesgarriago ere bihurtu dute: kitzikagariago, de-siragarriago, helduago, hots, haurrago (ez infantilago!).

ANE ETXEBERRI
Kazetaria

¿Todavía no conoces a Txano y Óscar?

Más de 250.000 descargas!

Disponibles en euskera y castellano.

Libros llenos de diversión, aventura y misterio.

* Descarga GRATIS los dos primeros libros desde nuestra web: www.txanoyoscar.com

Joemak eta polasak

Iñigo Astiz · Maite Mutuberria

Ume listoentzako edo heldu tontoentzako poema-liburua

Iñigo Astizek sortu ditu irudimenez, sentimenduz eta emozioz betetako poemak. Hitz batetik bestera, esaldi batetik bestera jolasean jarri dituzte Maite Mutuberriaren margoak. Irakurlearen txanda da orain: jolastu, dibertitu eta gozatzeko ordua da. Berdin du adin txikiko edo handikoa izan, jolasak ez du iraungitze-datarik.

DESCUBRIMENDUA

ESPLORATZAILE BAT
AURERA ETA ZUZEN
ABIATU ZEN ETXETIK,

BETI AURERA
ETA BETI ZUZEN
BETI BIDE ZUZENETIK,

ETA HAINBESTE IBILI ZEN
ETXERA HELDU ZELA
BAINA ATZEKO ATETIK.

Leo sabanako errege

Mikel Gurrutxaga eta Maite Gurrutxaga

Formatu txikiko
album ilustratua

Leo katuak bere egoera gozoa arriskuan ikusten duen eguna iritsi da. Senak esaten dio borrokan egin behar duela daukanari eusteko. Ipuin honetan noraino iristeko gai den jakingo dugu. Leo etxeko nagusia sentitzen da. Protagonismo sentipena oso errrotua dauka, eta egoera hori aldatzen zaion egunean, kezka eta buruhauste ordura arte ezezagunak sortuko zaizkio. Nahas-mahas horren erdian bere burua birkokatzen ahalegintza beste erremediorik ez zaio geratuko.

Ilustrazioak eta testua ezin hobeto uztartuta daude. Testuan kontatzen dena eta irudietan ikusten denaren artean milaka kilometroko distantzia dago arren. Gurrutxagata anai-arrebek lortu dute urrutiko bi mundu hurbiltzen, Afrikako sabana gure etxeraino ekartzen.

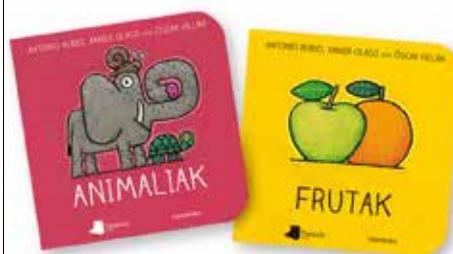
ERREGE BAT BEZAIN HANDIKIRO
BIZI DA LEO KATUA.
EGOERA GOZO HORI HANKAZ GORA
JARRIKO ZAIO, ORDEA, LEHIAKIDE BAT
AGERTZEN ZAION UNE BEREAN.

6 HILABETETIK AURERA

BEGIRATU, ADITU, UKITU, KANTATU... SENTITU!

Oihalezko liburuak,
etxeko eta oihaneko animaliekin
errimak eginez ongi pasatzeko.

«Ilargian kulunkantari»
sail arrakastaatsuaren bi liburu berri

Desde la A hasta la Z,
un juego poético y melódico
para descubrir qué sorpresa nos espera.

Pamiela
etxea

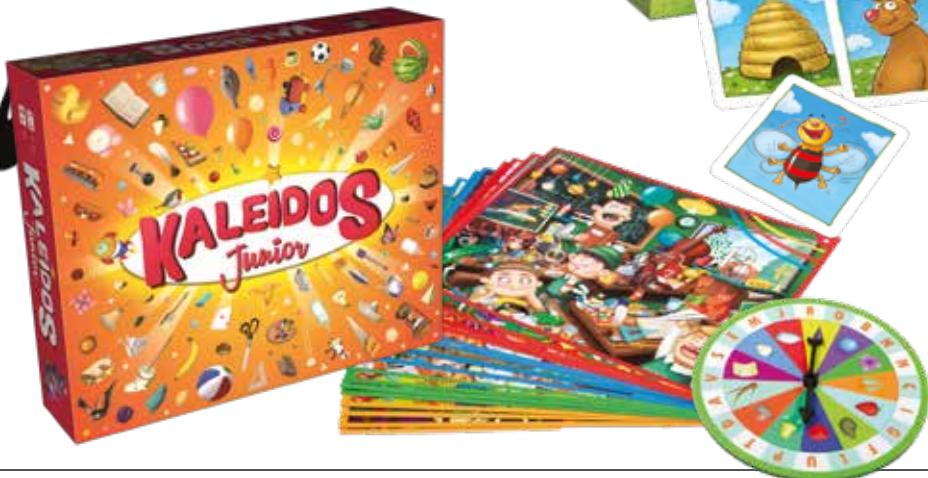
Kalandraka

¿Podemos entrenar nuestro cerebro jugando?

Desde pequeños el juego nos acompaña en nuestro desarrollo y aprendizaje. Nos permite descubrir el mundo que nos rodea y relacionarnos con otras personas. ¿Qué más puede ofrecernos además de entretenimiento e interacción social? En algunos

estudios científicos de intervenciones cognitivas en las que se incorporaban elementos lúdicos, el uso del juego incrementaba la activación de procesos de motivación, emocionales y sociales que a su vez favorecían el éxito de la intervención. Podríamos deducir entonces que los juegos pueden ser nuestros aliados cuando, además de divertirnos, queremos hacer que trabaje nuestra mente.

Juegos como *Halli Galli* nos obligan a controlar nuestros impulsos para no tocar el timbre del juego incorrectamente (solo hay que pulsarlo en determinadas circunstancias), a ser rápidos en nuestro procesamiento de la información en *Kaleidos Jr* para identificar en un dibujo todos los elementos objetivo o a trabajar bien nuestra memoria con *Abejitas Zum Zum* para recordar en qué

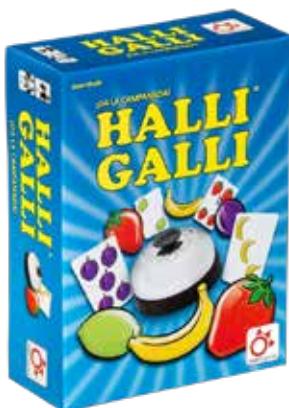

colmena estaba oculta nuestra abeja. Aun sin darnos cuenta, es probable que estemos activando procesos cognitivos muy importantes para la vida diaria. Procesos que entran en juego en aquellas situaciones en las que actuar de forma automática no es aconsejable o posible y que nos permiten planificar, ejecutar las acciones necesarias para llegar a un fin, así como mantenernos en su ejecución para su logro.

¿Cómo podemos comprobar si este tipo de juegos nos ayudan cognitivamente? ¿Qué nos dice la ciencia? Ciertas investigaciones nos sugieren que los juegos de mesa podrían ser eficaces para el entrenamiento cognitivo en personas de diferentes características y necesidades. Por ejemplo, en niños en edad escolar y niños con TDAH, se hallaron mejoras significativas en la capacidad para

ser flexible en los cambios de tarea y en la memoria tras una intervención con juegos de mesa modernos. También en un estudio con resonancia magnética, observaron cómo el lóbulo frontal (relacionado con el razonamiento viso-espacial) se activaba cuando se jugaba con juegos de mesa de bloques.

Si tanto los test neuropsicológicos como las pruebas de neuroimagen parecen encontrar cambios sustanciales en nuestra cognición causados por el juego, vale la pena investigar sobre ello ¿verdad? Y por esa razón hemos dado inicio a un gran proyecto de colaboración que une ciencia, educación y juegos de mesa: **Conectar Jugando**. Mercurio, la Universidad de Lleida y la asociación AFIM21 nos hemos propuesto desarrollar un programa de intervención cognitiva y un sistema de evaluación neuropsicológico basados en juegos de mesa modernos dirigidos a niños en edad escolar. Se trata de un proyecto de doctorado industrial con el que empresa y universidad se unirán con el propósito de mejorar determinados procesos cognitivos de los niños aprovechando el potencial de estos juegos e introduciéndolos también en su evaluación. De esta forma los juegos de mesa se convertirán en una herramienta divertida y eficaz en pro de un buen desarrollo de los niños.

NURIA VITA
Psicóloga General Sanitaria y Doctoranda Industrial
en Mercurio y Universidad de Lleida

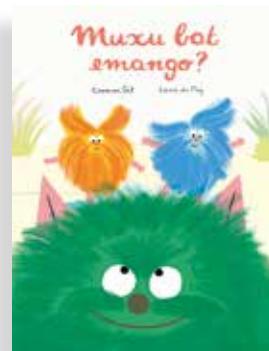

Un libro musical con códigos QR

CANTA CON DRILY Y LOS EMIS LA CANCIÓN DEL EMOCIONÓMETRO, LA DEL ASCO, LA TRISTEZA, EL MIEDO O LOS CELOS.

¡UNA CANCIÓN PARA CADA EMOCIÓN!

Una canción para cada emoción Susanna Isern · Mónica Carretero · Javier Ferrero

Muxu bat emango? / Te como a besos Carmen Gil · Laure du Fây

EL CARIÑO Y LA RISA PUEDEN HACER QUE UN MONSTRUO ENFADADO (O UN NIÑO) DEJEN DE ESTAR DE MAL HUMOR.

Disponible en esukera y castellano

nubeOCCHO

+2

PINTTO ETA JAZZA
Magali Le Huche
TTARTTALO

+2

Albertek lehiaketa batean sartu du Sidney, bere munstro maskota. Hain zuzen ere, Munduko Munstro Maskota Onenaren Lehiaketan!

Irakurtzeko istorio bat eta 16 doinu entzungai! New Orleans jazzaren hiriburua da. Pinttok bere saxofoa eraman du, eta laster adiskide berriak egiteko itxaropena du! Jazzaren soinu guztiek entzungai.

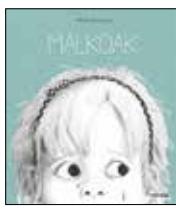

EGITEN DAKIDAN GAUZEN LIBURUA
Xavier Deneux
IKASMIÑA

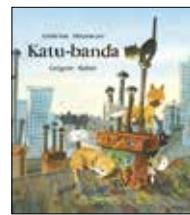

LEIREREN TXAKURRA
Mariann Marai
KALANDRAKA

+2

MALKOAK
Sibylle Delacroix
TTARTTALO

KATU-BANDA
Catherine
Metzmeyer
TTARTTALO

+4

Liburu horretan haurrak Martinen eskutik bere lehen kontzeptu ikasiko ditu: koloreak, formak, aurkakoak, denboraren inguruko lehen ideiak (egunak, atzo, gaur, bihar, asteko egunak), urtaraoak eta koordinazioa.

Leirek asko maite zituen txakurrak. Bat izan nahi zuen: handia edo txikia, basa edo oztana, isila edo zaunkalaria... txakur bat nahi zuen, nolanañikoa!

Edonork egin dezake negar..., neskek, mutilek. Helduek ere egiten dute negar, noizean behin. Negar egiteak barrua garbitu egiten duela era-kusten duen album soila bezain dotorea.

Katu txiki batek katu-bandako kide izan nahi du. Baina "txikiagia" dela esan diote. Txikia bai, baina baita bizkorra ere... Istorio dibertigarri bezain xelebre honek, askotan gu baino txikiagoen beharra izaten dugula erakusten digu.

ÉRASE UNA VEZ UN CUENTO
Lorena Azpíri
RBA MOLINO

EUSKAL HERRIETAKO IPUN HARRIGARRIAK
Juan Kruz Igerabide
DENONARTEAN

HOZKADA GALANTAK
Julian Gough
IBAIZABAL

KARL MARXEN KAPITALA
Joan R. Riera
TXALAPARTA

+6

Había una vez un cuento lleno de magia con el que crecer y soñar. Animales parlantes, princesas valientes, objetos mágicos y lugares fantásticos cobran vida en estos 42 cuentos de hoy y siempre.

Euskal herrietako ipuin hirugarren ale hau ere Jose Maria Satrustegik Joxe Miel Barandiaranek, Joxe Arratiblek eta enparauiek jasotako kontakizunetan oinarritua dago.

Zuhaitzak desagertzen hasi dira. Zergatik? Hartz eta Untxi erredunaren bila hasi dira.

Nork esan du ekonomia gauza konplikatua de-nik? Hona Marxen teoria ekonomikoaren oinarritzko printzipioa ezagutzeko istorio bat, ume-entzako eta hain ume ez direnentzako ipuin.

Mundu osoko haurrak zoriontsu egin eta haien adimena iratzartzea

Anisalua
PSP 9,95 €

Iñasalua
PSP 9,95 €

Yurru
PSP 9,95 €

Emakunde larriak
PSP 12,95 €

Baserria
PSP 12,95 €

Ballon

Aprendizajes
Ziptou - Locktou

Eduludo Spacio

Cartas Magic School

Juego Crazy Sudoku

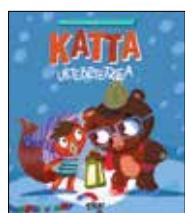

Construcción Zig & Go

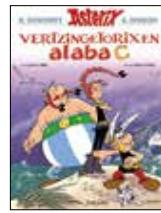
**MORTINA ETA
MISTERIO
AINTZIRAKO
OPORRAK**
Barbara Cantini
MEZULARI

**KATTAREN
URTEBETETZEA**
Miren Agur Meabe
ELKAR

**ETXE
HONETAN**
Aintzane
Usandizaga
PAMIELA

**ASTERIX:
VERTZINGETORIXEN
ALABA**
Jean Yves Ferri
SALVAT EUSKARAZ

Oporretan dago Mortinaren familia, aspaldiko partez! Helmuga, Villa Loretu dute, izeko Me guera eta lehengusu Dilberteren etxea. Bain aitzenak gutxi irauten du.

Gaur aitonaren etxera noa asteburu-pasa. "Ez dut ulertzen nola moldatzentzen zareten hain ondo!" esaten didate barrez amak eta osabak. Egia da aiton a gauza txikiak asko larritzen dutela... baina erraza da bere etxearen nahi duzuna topatzea.

+6

**EL MARAVILLOSO
VIAJE DE NILS
HOLGERSSON
A TRAVÉS DE
SUECIA**
Selma Lagerlof
EDELVIVES

**100 KONTU ONDO
EZAGUTZEKO
LUR PLANETA**
Batzuen artean
TTARTTALO

**FUTBOLÍSIMOS 16.
EL MISTERIO
DEL ÚLTIMO
HOMBRE LOBO**
Roberto Santiago
SM

**ISADORA MOON
Y LA NOCHE
MÁGICA**
Harriet Muncaster
ALFAGUARA

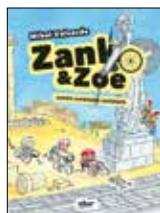
Tras burlarse de un duende, el travieso Nils sufre un hechizo que lo convierte en un ser diminuto que puede comunicarse con los animales. Esto lo animará a volar a lomos de Martín, un joven ganso, en un maravilloso viaje por tierras suecas.

Liburu honek 100 kontu biltzen ditu Lur planeta ri buruz jakiteko: kamioi bat betetzeko adina plastiko botatzen dugu minuturo itsasoan; lurratxaitsua da euri-zaparraden ondoren... Gure planeta hobeto ezagutzeko tresna bikaina.

Los Futbolísimos están en Basarri, un pequeño pueblo del País Vasco famoso por sus quesos y por sus... hombres lobo. Acabar con el último hombre lobo está en sus manos.

Isadora Moon es especial porque es diferente. Su mamá es un hada, su papá un vampiro y ella tiene un poquito de los dos. Así que cuando toda la familia va a acampar junto al mar, suceden algunas cosas que no son demasiado normales...

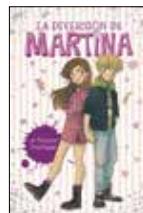
+8

**JAINKO-
JAINKOSEN
LASTERKETA.
ZANK ETA ZOE 2**
Mikel Valverde
ELKAR

**GERONIMO STILTON.
ALARMA...
¡RATÓN AL AGUA!**
Elisabetta Damì
DESTINO

**LA DIVERSION
DE MARTINA 7.
UN INSTANTE
INOLVIDABLE**
Martina D'Antiochia
MONTENA

**MARIMATRAKA.
ASTINDU
GORPUTZAK!**
Ana Jaka
ELKAR

Zoe eta bere txirrindulari taldeko guztia etsita eta burumakur daude, ez baititzute onartzen lasterketa bakar batean ere. Esperantz galtzean daudela, gonbidapen bat iritsi zaie Atenastik: Zeusen mirakulua!

¿Queréis saber qué estoy haciendo a bordo de un antiguo navío en medio del Océano Atlántico? Al parecer soy descendiente del famoso explorador Vasco de Gama y por eso he sido invitado a revisar su viaje por mar.

Es Navidad! Y este año vamos a montar una feria en el colegio con comida, un montón de juegos y hasta una pista de patinaje sobre hielo! Tengo muchas ganas de divertirme con Sofía, Nico, Lucía y, sobre todo, con Hugo...

CARNAVAL MONSTRUOS

ESCUELA DE DATOS

MAGIC MANDALA

NUMERAMA

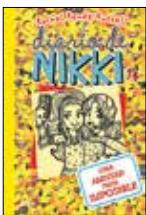
KALEIDOS

iJuegos para toda la familia!

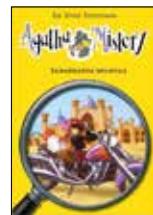
@Mercurio_Juegos
@mercuriodistribuciones
www.mercurio.com.es

mercurio

+8

DIARIO DE NIKKI 14. UNA AMISTAD PEOR IMPOSIBLE
Rachel Renee Russell
RBA MOLINO

AGATHA MISTERY. SAMARKANDA HELMUGA
Steve Stevenson
MEZULARI

GOAZEN 1. IRITSI GARA
Jasone Osoro
ALAI

EVEREST
Angela Sáigma Francis
TTARTTALO

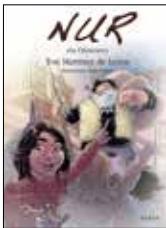
Nikki y sus compañeros de banda están impacientes por empezar un verano supermolón de gira como teloneros de la banda internacionalmente famosa Bad Boyz!

Larryk eta Agatha Misteryk beste misio bat daukate: Samarkandako museoan oso gela zainduan dagoen alfombra baliotsua lapurtu duena nor den jakitea. Merkatari errukigabeen eta lapur bihogabean artean, egia jakitea ez da erraza izango.

Kamioi bat gurutzatu da errepidean eta ilarrak sortu ditu. Autoan doaz Zuri, Eli, Gari eta Julen. Autobusez Danel, Eider, Eneko, Maddi, June eta Igor. Aimar amarekin doa autoz. Batera edo bestera, guztien bizitzak gurutzatuko dira errepidean.

Liburu eder honetan, mendiaren jatorri zaharrean bidaiatu duzu, oinetan dituen animalia eta landareei buruz ikasiko duzu eta inguruko kultura eta historia aberatsaren berri jakingo duzu.

+10

NUR ETA OLENTZERO
Toti Martínez
de Lezea
EREIN

MI PRIMER GRAN LIBRO DE LA SELVA
Moira Rose
Donohue
NATIONAL GEOGRAPHIC

PIPPER Y LA MISTERIOSA ORDEN SECRETA
Pablo Muñoz
PIPPER ON TOUR EDICIONES

CONFiar. SERIE AGAIN
Mona Kasten
PLANETA

Nurren abentura berria, hamabosgarrena. Oraingo honetan Olentzerokin batera ibiliko da Nur Larrabetzu aldetik.

Conoce criaturas fascinantes, desde la rana de árbol y el jaguar hasta árboles altísimos y suelos llenos de serpientes. Este libro, que se adentra en la selva tropical y sus secretos, dibuja un mundo de diversidad, peligro y maravillas.

Una misteriosa orden secreta, una instagramer bajo sospecha y un refugio de peludos en apuros. Pipper, el famoso perro viajero, salta al cómic con esta aventura que le llevará a investigar un extraño caso.

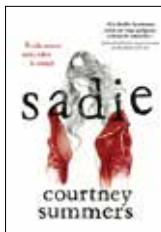
En el momento en que conoce a Spencer Cosgrove, Dawn sabe que tendrá en problemas. Spencer es sexy. Gracioso. Encantador. Es su tipo. O lo que solía ser su tipo, antes de que ella jurara alejarse de las relaciones.

BUENAS HERMANAS
Costa Alcalá
LA GALERA

WONDER. MUTIKO MIRAGARRIA
Raquel Jaramillo
DENONARTEAN

SADIE
Courtney Summers
LA GALERA

MEHATXUA
Garbiñe Ubeda
ELKAR

¿Qué pasaría si las hermanas March, las queridas protagonistas del clásico Mujercitas, hubieran nacido en una sociedad totalitaria?

August Pullman "Auggie" Treacher Collins-en Sindromearekin jao zen. Hamar urteko haurra da. Bere gurasoek gehiegiz babesten dute. Egun batean, Augustek bigarren mailako eskola hasi behar duela erabaki dute.

Una chica desaparecida en busca de venganza. Un periodista de radio que sigue las pistas que ella ha dejado. Y un final del que no podrás dejar de hablar.

Amak Frantziera, Nizako aldiri urrunetara, bidali du Larraitz udan, institutuko irakasleengandik aldentzeko; euren arteko harremana ez omen da "naturala". Larraitzek, ordea, ezin dio inori kon-tatu Kilopondiorekin duen loturaren arrazoia.

¡DESCUBRE LOS LIBROS DE LAS INFLUENCERS DEL MOMENTO!

DESTINO

ELASHOW

MÓNICA MORÁN

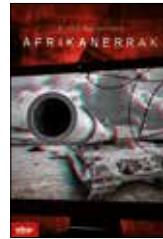

NOBEDADEAK

liburuak

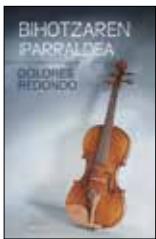
SUSMAEZINAK
Ixaro Borda
ALBERDANIA

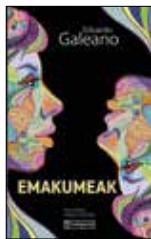
AFRIKANERRAK
Eneko Barberena
ELKAR

Aurreko mendeko laurogeiko hamarkadan gau-de. Iparraldean, ETAko iheslari errefuxiatuek aterpe bilatzen dute, eta hori baino gehiago ere bai. Iparraldeko militanteak ere badira erakundearen sareetan.

Europar Batasuneko tropiek Afrikako iparraldea hartu dute, migrazio ilegal kontrolatzeko asmoz. Armadan izena emateko nahiko gazterik ez, eta zozketa bidez hornitu beharko dira Magrebene gure zibilizazioen balioak zainduko dituzten euskal konpainiak.

BIHOTZAREN IPARRALDEA
Dolores Redondo
EREIN

EMAKUMEAK
Eduardo Galeano
TXALAPARTA

CATRIONA
Robert Louis Stevenson
IGELA

HORIZEN DENA
Goiatz Labandibar
ALBERDANIA

Baztango trilogiaren ostean, Dolores Redondok Amaia Salazarren ibilerei iragana eman die. Ikertzailea New Orleans hirian azalduko da Katrina hurakanaren egun nahasietan, krimen bat argitzeko lanetan.

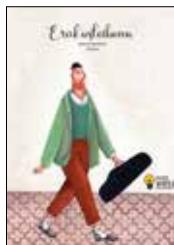
Eduardo Galeano desjabetuen historiarekin kntalaritzat har daitete. Oraingoan, izenburuak dieno bezala, bi aldiz ezabatutako horien ahotsa dakin, emakumeak baitira kontakizun bilduma honen muin eta bizkarrezurra.

Catriona, Stevensonek idatzitako azken nobela, *Bahitaren jarraipena* da, David Balfourren abenturen oritzapenen segida. Baina, oritzapen horietan, David Balfourek batez ere kontatuko digu nola maitemindu zen Catrionaz.

“Hori zen dena” esaten da bitan ipuinotan. Bi ahots ezberdineta. Biak emakumezkoenak. Eta baliu desberdiniek esaten da bietan. Batean, abisu baten itxiera da. Bestearen, aldarria, bizitza berri baterako atea irekitzeaz batera esana.

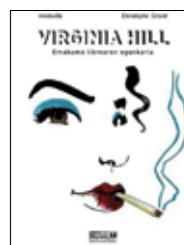
MIÑAN
Amets Arzallus /
Ibrahim Balde
SUSA

ERAKUSLEIHOAN
Karmele Mitxelena
EREIN

TXORIA NINTZELA
Xabier Etxeberria
ELKAR

**VIRGINIA HILL.
EMAKUME LIBRE
BATEN
EGUNKARIA**
Mk Deville
HARRIET

Gineako hiriburutik Nzerokerera mila eta hiru-reun bat kilometro daude. Ibrahim han ibili zen hiru edo lau urtez, kamioi batean, gidari-batek aprendiz onartu zuelako. Egun batean amak deitu zuen arte: anaia txikia falta zen etxearen.

Amak halaxe nahita, saxofoa jotzen ikasi zuen alabak. Eskolatik bueltan, bere gelan sartu eta ez zion amak afal ordura arte deitzen. Aspertuta, lehiotik begira ematen zituen orduak.

1980tik 90era doan hamarkadan zehar, Euskal Herriko edozein txokotan egon litekeen herri-erain batean, neska-mutil sorta bat, gero nerabe bihurtzen direnak eta geroago gazte.

Estatu Batuak. Mafia 1930-1950 urte bitartean. Prostituzioa, krimen antolatua, drogak, Las Vegas, Hollywood. Giro horretan dabil Virginia Hill, mafian gora egingo duen prostituta gaztea.

TANTANFAN

**ESTAS NAVIDADES,
PÍLLATE LA
AGENDA QUE MÁS
TE REPRESENTE**

JOANA MAIZ
Yurre Ugarte
HARRIET

ENE HERRI TXIKIA
Gaël Faye
IGELA

MIREN ETA ERROMANTIZMOA
Ramon Saizarbitoria
EREIN

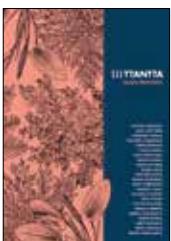
PERTSONAIK
Jon Iñaki Lasa
PAMIOLA

Joana Maiz, entzute handiko casting zuzendaria, hondoa jota dago lan gabe gelditu eta gero. Kri-si pertsonal sakonean murgilduta, Bilbora itzultzea erabaki du, jaioterrian berriz ere bere ogibideari ekiteko asmoz.

Ume zoriontsua zen garaina, Gabriel sekulako abenturetan sartuta ibiltzen zen lagunekin etxe ondoko paradistu txikian. Gero, ordea, familiako bakea hautsi zen gurasoak bereiztean eta istilutzak ugaritzean bere "herri txikian", Burundin.

Ikasgelara mutil marokoar bat iritsi da. Said mutil azkarra eta atsegina da, eta gainera guapo. Bigarren batxilergoko neska guztien begiak harentzako dira. Klarak bereganatu du mutila. Mai-tasun erromantikoa, zenbat frustazioen iturri!

Garaia erraz identifikatuko duzu. Gaiaz zer esan, artean beti da bera. Espazioak aldatzen dira, eta paisaiak. Saiatu zaitez, mesedez, den-dena ez ulertzen. Hemendik aurrera, edo atzeria, irakurle, zeure esku, betiere nahi baduzu. Besarkada.

111 TTANTTA
Jakoba Errekondo
ARGIA

KRISTO FUSILAREKIN
Ryszard Kapuscinski
KATAKRAK

ERLATIBISMOAREN EGIAK
Andoni Olariaga
UEU

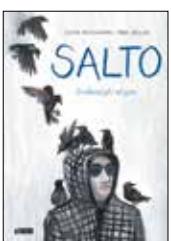
ONGIZ-ON!
Batzuen artean
EREIN

25 urteetan zehar Jakoba Errekondok Argia al-dizkarian landereei buruz idatzitako 1.111 artikuluengatik bilduma egin dute 22 pertsonaia esanguratsuk.

Fedajinek den-dena erakutsi nahi digute: txikizioa, arrain-azoka abandonatua, edateko ura duen putzu bakarra. Argazki-kamerarik ez daukagula ikusirik, kezkaturik geratu dira, desengainaturik. Mundu guztiak Raxidiya ikustea nahi lukete.

Mamu bat dabil Europan zehar: erlatibismoaren mamua. Zer ote du erlatibismoak, hainbestek mespretxa dezaten? Zergatik erlatibismoaren gangako beldurra? Mehatxu bat al da? Pobreza intelektualaren sinonimoa ote da?

Gizonek aktiboki parte hartu behar dute gizarte eredu demokratikoago eta berdintasun-zaleago batzen eraikuntzan. Abiapuntu horietatik diseinatu da emakumeen aurkako indarkeria aurrezaindu eta sexismoaren deuseztatzea bilatzen dituen gida hau.

SALTO
Judith Vanistendael /
Mark Bellido
ASTIBERRI

**LOUIS ARAGON.
POESIA KAIERA**
Louis Aragon
SUSA

**EUSKALTZAINDIA,
EUSKARAREN 100
URTEKO LAGUNA**
Juan Luis Zabala /
Amaia Ballesteros
EUSKALTZAINDIA

**EZ GARA
NEUTRALAK**
Gorka Bereziartua
ARGIA

Mark Bellido gidoigilearen esperientziaren emaitza da *Salto*, ETAK jardun zuen urte batuetan bizkartzain aritu baitzen, eta Judith Vanistendael belgikarrak ekarri du marrazkitara.

XX. mendeko poesiaren testigu eta partaide behinenetakoia izan genuen Louis Aragon. Dadaismoko eta surrealismoko poeta handienetako bat izanagatik, ez zen horretan geratu Aragonen ekarpen poetikoa.

Euskaltzaindiaren historia ahalik eta modurik atsegin eta entretenigarrienean kontatzen du komikiak.

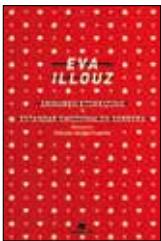
Argia astekariaren kazetaritzari buruzko liburua da hau. Saiakerak, ideia handiak esplikatu nahi dituena 100 urte bete dituen proiektu komunikatibo txiki baten eguneroko praktiketatik.

**VUELVE
ILDEFONSO FALCONES
CON UNA NOVELA FASCINANTE**

Una poderosa historia de AMOR, pasión por el ARTE,
REVUELTAS sociales y VENGANZA en la BARCELONA modernista.

Grijalbo | Penguin Random House Grupo Editorial | [www.ildefonsofalcones.com](#)

Disponible en ebook | Disponible en audiolibro

**ARIMAREN
ETORKIZUNA.
ESTANDAR
EMOZIONALEN
SORRERA**
Eva Illouz
KATAKRAK

Emozioak loturik omen daude trebezia profesional eta pertsonalekin, eta uste hori ezin hobeto islatzen da "adimen emozionalaren" nozioan, zeina asko zabaldu baita.

**HIRUTASUN
SANTUAREN
MISTERIOA**
Galo Martínez
de la Pera
EREIN

Kristautasuna erlazio askatzailea eta aurrerakoidea eta haren ondorio da idazkeria erlazioen superstizio, dogmatismo eta fanatismotik askatztea. Hori da liburu honetan aurkezten den tesia paradoxikoa. Miguel de Unamuno saiakera saria irabazi du.

**JOHN BERGER.
POESIA KAIERA**
John Berger
SUSA

Motz geratzen zitzaiak Bergerri disciplina artistikoaren arteko bereizketak ez ezik literatur geroen arteko mugak. Horregatik, ia poema libururik atera ez zuen poeta izan zela esan dezakegu.

**LANDAREAK
LANTZEN 2020**
Jakoba Errekoondo /
Anton Olariaga
ARGIA

Baratzean, fruitu arboletan, lorategietan, basoan noiz zein lan egin? Erein, landatu, inausi, tratatu, uztak jaso, txertatu... Zein urte garaitan egin behar da lan bakoitza? Izen ere, zenbat lan!

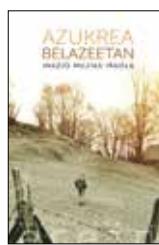
**BERTSOLARITZA
FEMINISMOTIK
(BIR)PENTSATZEN**
Batzuen artean
UEU

Bertsolaritzaren eta feminismoaren uztarketa aipagai den hetan, gogoetarako eta eztabairakorako materiala biltzea da liburu honen helburu nagusia.

**BERRI GOGOA:
EUSKALTZAINDIAREN
LEHEN EHUN URTEAK**
Juan Luis Zabala
EUSKALTZAINDI

Euskaltzaindiaren lehen ehun urteen nondik norakoak, hiru plano txirikordatuz: Euskaltzaindiaren ibilbideari buruzko fikziozko ikastaro bat; Euskaltzaindiaren historiako hainbat pasarteren kontakta zuzena eta Euskaltzaindiaren historiako hainbat testu garrantzitsu, hitzez hitz jasota.

**AZUKREA
BELAZEETAN**
Inazio Mujika Iraola
EREIN

Liburua geografikoki Tolosaren mugakide baldin bada ere, literarioki, berriz, Juan Rulforen eta Horacio Quirogaren mugakide da. Ipuin goongoariak ditu.

**ZEROCALCARE
HONDAMUINEAN
SEI HILABETE
GEROAGO**
Zerocalcare
FARMAZIA BELTZA

Porrot posible guztiak gauzatu dira. Erakundeak herriaren etsai. Zerocalcare bere betean gordinez eta esperantzez. Jendaila interesgarria, zaborra omen den hori...

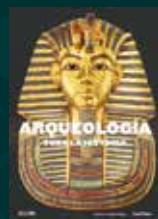

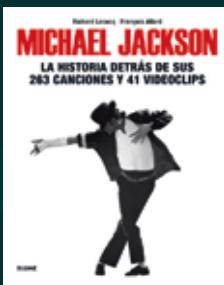
480 págs.
22,5 x 28,5 cm
Cartoné con faja
PVP 39,90 €

576 págs. 17 x 24,5 cm
Rústica con sobrecubierta
PVP 35,00 €

400 págs. 17 x 23 cm
Cartoné PVP 24,90 €

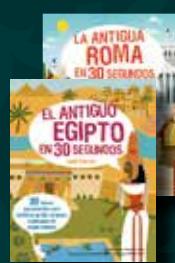
608 págs.
21 x 27 cm
Cartoné con sobrecubierta
PVP 49,90 €

224 págs. 20 x 26 cm
Cartoné PVP 24,90 €

68 págs. 19,5 x 24 cm
Cartoné PVP 19,90 €

208 págs. 13 x 18,5 cm
Cartoné PVP 12,90 €

96 págs. 18 x 23 cm
Rústica con solapas
PVP 11,90 €

BLUME
www.blume.net

NOVEDADES

libros

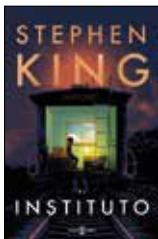
EL ECO DE LAS MENTIRAS
Ian Rankin
RBA

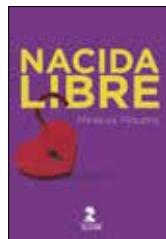
EL SECRETO DEL OLMO
Tana French
ALIANZA

En un bosque de Edimburgo han encontrado el cadáver de un detective privado desaparecido desde hace una década. John Rebus conoce bien el caso, porque formó parte del equipo encargado de la investigación.

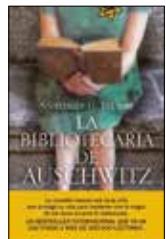
Toby es un tipo con gancho y pocas preocupaciones en la vida. Acaba de librarse de una buena en el trabajo y está celebrándolo con los amigos cuando la noche toma un derrotero que le cambiará la vida.

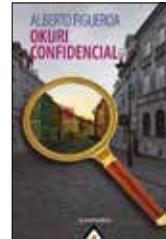
EL INSTITUTO
Stephen King
PLAZA&JANÉS

NACIDA LIBRE
Minerva Piquero
EDICIONES ALFAR

LA BIBLIOTECARIA DE AUSCHWITZ
Antonio G. Iturbe
PLANETA

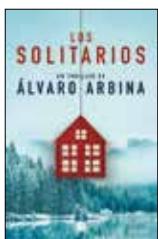
OKURI CONFIDENCIAL
Alberto Figueira
ALBERDÁNIA

En mitad de la noche en un barrio tranquilo de Minneapolis raptan a Luke Ellis, de doce años, y matan a sus padres. Luke se despierta en la siniestra institución conocida como El Instituto.

Cora necesita reinventarse para salir del pozo tras la inesperada ruptura con el amor de su vida. El sexo se convertirá en rito de iniciación hacia su nueva identidad, un mundo donde experimentar, reencontrarse y perdonar.

Edición enriquecida con epílogo que contiene nuevos datos sobre la vida de la protagonista. Sobre el fango negro de Auschwitz que todo lo engulle, Fredy Hirsch ha levantado en secreto una escuela.

En Okuri, una pequeña ciudad vasca, un puñado de personajes solitarios se ven involucrados en conflictos de muy diversa naturaleza, a los que cada uno dará solución conforme a su modo de concebir el mundo.

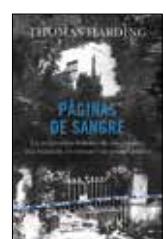
LOS SOLITARIOS
Álvaro Arbina
B EDICIONES

EL VIAJE DE CILKA
Heather Morris
ESPASA

SIDI
Arturo Pérez-Reverte
ALFAGUARA

PÁGINAS DE SANGRE
Thomas Harding
RBA

Un paisaje nevado en uno de los lugares más remotos del mundo. Un bosque infinito de coníferas. Una casa solitaria que parece caída del cielo. En ella, diez personas de diez rincones del mundo salvajemente asesinadas.

Con solo diecisési años, la prisionera judía Cilka Klein fue convertida en la concubina de uno de los comandantes de Auschwitz- Birkenau. Se salvó de morir pero, tras la liberación, fue acusada de colaboradora y espía.

La nueva novela de Arturo Pérez-Reverte. No tenía patria ni rey, sólo un puñado de hombres fieles. No tenían hambre de gloria, sólo hambre. Así nace un mito. Así se cuenta una leyenda.

En junio de 2006 el anciano Allan Chappelow, un reputado fotógrafo y experto en George Bernard Shaw, fue encontrado en su casa londinense bajo una montaña de papeles y desperdicios. Lo habían golpeado brutalmente hasta matarlo.

**TODA GRAN
HISTORIA
MERECE
UN GRAN
FINAL**

DESTINO

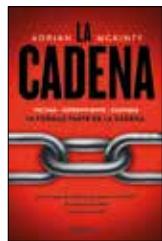
**LISBETH SALANDER
MILLENNIUM 6**

seriemillennium.com

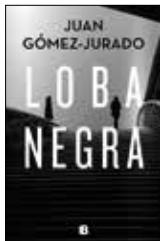
EL JARDÍN DE LAS MUJERES VERELLI
Carla Montero
PLAZA&JANÉS

Gianna se ha criado con su abuela en la trastienda de La Cucina dei Fiori, un establecimiento de gastronomía italiana en Barcelona. Apenas conoce su pasado, ni la razón de la peculiar ausencia de hombres en su familia.

LA CADENA
Adrian McKinty
PLANETA

Como una mañana cualquiera, Rachel deja a su hija en la parada del autobús. Pero una llamada de un número desconocido lo cambia todo: una mujer le informa que tiene a Kylie secuestrada.

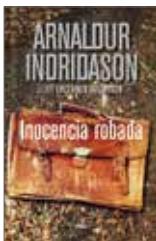
LOBA NEGRA
Juan Gómez-Jurado
B EDICIONES

Vuelve Antonia Scott en la esperada continuación de *Reina roja*. La Loba negra está cada vez más cerca. Y Antonia, por primera vez, está asustada.

LOS TESTAMENTOS
Margaret Atwood
SALAMANDRA

Cuando las puertas de la furgoneta se cerraron tras Offred al final de *El cuento de la criada*, los lectores no podían saber cuál iba a ser su futuro: la libertad, la prisión o la muerte. Con la publicación de *Los testamentos*, la espera ha terminado.

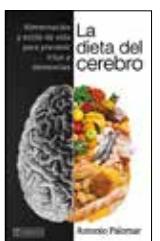
INOCENCIA ROBADA
Arnaldur Indridason
RBA

En un decadente sanatorio mental de Reikiavik, un paciente esquizofrénico se lanza al vacío ante los ojos de su hermano. Casi al mismo tiempo, en otra parte de la ciudad, un profesor de escuela que acaba de jubilarse es asesinado.

TAMPOCO PIDO TANTO
Megan Maxwell
ESENCIA

Regresa Megan Maxwell con una nueva novela erótica de alto voltaje. Carol trabaja como bailarina, aunque su sueño es volver a ejercer de tripulante de cabina de pasajeros, y la oportunidad se le presenta en la compañía High Drogos.

LA DIETA DEL CEREBRO
Antonio Palomar
TXALAPARTA

Guía completa, científica y actual que aborda las claves teóricas y sobre todo prácticas, relacionadas con la alimentación y nuestros hábitos de vida, para mantener nuestro cerebro y nuestro cuerpo sanos de verdad.

NACISTE PARA DISFRUTAR
Rut Nieves Miguel
PLANETA

El nuevo y esperado libro de la autora de *Cree en ti*. Un viaje a tu interior para liberarte de tus miedos y aprender a disfrutar del placer que mereces.

CUÍDATE
Xevi Verdaguer
GRIJALBO

Xevi Verdaguer, autor de *Transforma tu salud*, nos descubre en su nuevo libro una forma revolucionaria de entender el funcionamiento de nuestro cuerpo. Un método que transformará nuestra salud y la mejorarán radicalmente.

CON EL PALIO HEMOS TOPADO
Víctor Moreno
PAMIELA

Cuando se defienden ciertas festividades populares, se recurre a la tradición como argumento más socorrido. Se sugiere que esta tradición fue siempre homogénea y uniforme. Y que nunca hubo voces discordantes.

SUBVERSIÓN. CONVERSACIONES CON SREĆKO HORVAT
Alie Bown
KATAKRAK

La única forma de cambiar algo es entender el mundo que nos rodea, el futuro que ya está aquí. Por eso la filosofía es más importante que nunca: porque nos ofrece la posibilidad de comprender.

EL OSO ONDO
Alejandro Fernández
Aldasoro
TXERTOA

Una mirada con mucho humor, descreída, lúcida y, sin embargo, esperanzada, sobre una realidad actual.

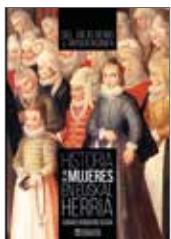
DESEARÁS HABERLO LEÍDO ANTES AHORA POR SOLO 13,95€

EL MAYOR FENÓMENO LITERARIO
DE LOS ÚLTIMOS TIEMPOS

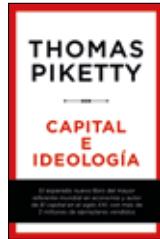
MÁS DE
1 MILLÓN
DE LECTORES

MAXI
TUSQUETS
EDICIONES

HISTORIA DE LAS MUJERES EN EUSKAL HERRIA II. DEL VIEJO REINO AL ANTIGUO RÉGIMEN
Charo Roquero Ussía
TXALAPARTA

Tras una minuciosa tarea de investigación, la historiadora donostiarra Charo Roquero se adentra en la vida de nuestras antepasadas durante los siglos XVII y XVIII, contradiciendo en muchos casos a la historiografía oficial.

CAPITAL E IDEOLOGÍA
Thomas Piketty
DEUSTO EDICIONES

El esperado nuevo libro del mayor referente mundial en economía. Tras el gran éxito de *El capital en el siglo XXI*, el reconocido economista francés Thomas Piketty vuelve analizar el panorama económico-político actual.

UNA HISTORIA DE LA PELOTA
José Antonio Azpiazu TXERTOA

La pelota ha sido para la sociedad vasca más que un juego y así lo acredita este libro, basado en informaciones hasta ahora inéditas rescatadas de los archivos. La historia de la pelota desde el siglo XVI hasta la revolución de Chiquito de Eibar.

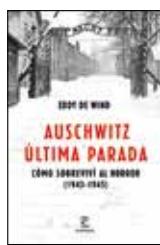
LA DESPENSA SALUDABLE
María del Mar Jiménez
RBA INTEGRAL

Haz de tu cocina una fuente de salud. Hoy en día, componer una despensa saludable puede ser toda una revolución. Si bien no podemos influir en las grandes decisiones que afectan al planeta, sí decidimos sobre lo que nos llevamos a la boca.

EL GREEN NEW DEAL GLOBAL
Jeremy Rifkin
PAIDOS

Jeremy Rifkin, autor bestseller, visionario de grandes tendencias económicas y asesor de varios gobiernos, nos propone un plan práctico y urgente para abandonar la economía del combustible fósil y enfrentar el cambio climático.

AUSCHWITZ: ÚLTIMA PARADA
Eddy de Wind
ESPASA

Un escalofriante testimonio de las atrocidades que se perpetraron en Auschwitz y, por lo que se sabe, el único libro que se escribió en su totalidad dentro del campo de exterminio.

¡NO OS IMPORTE MATAR! SANFERMINES 1978: CRIMEN DE ESTADO
Sabino Cuadra
TXALAPARTA

Domingo, 8 de julio de 1978. Pamplona. Plenos Sanfermines. Franco hace ya casi tres años que ha muerto pero el franquismo sigue aún muy vivo. 40 años después Sabino Cuadra reconstruye aquel 8 de julio.

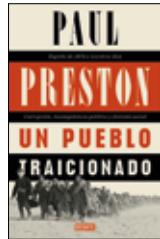
EL BUSCÓN EN LAS INDIAS
Alain Ayroles / Juanjo Guarnido
NORMA

Cuatro siglos después, conocemos el desenlace de *El Buscón* de Quevedo, una de las obras cumbres del Siglo de Oro de la literatura española.

COCINA DÍA A DÍA
Karlos Arguiñano
PLANETA

A falta de ideas, bueno es un recetario. Sabedor de que cada vez tenemos menos tiempo para pensar qué hacer para comer, Karlos Arguiñano nos propone 365 menús completos para que no repitamos plato ni un solo día del año.

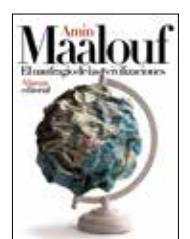
UN PUEBLO TRAICIONADO
Paul Preston
DEBATE

Paul Preston emprende el reto más atractivo para cualquier historiador: condensar su objeto de investigación en un manejable libro. Con una concisión abrumadora, estas páginas exponen la historia del siglo XX en España.

LA CREACIÓN DE LA CONCIENCIA FEMINISTA
Gerda Lerner
KATAKRAK

En *La creación de la conciencia feminista*, Gerda Lerner complementa La creación del patriarcado, documentando doce siglos en los que las mujeres pelearon por liberar sus mentes del pensamiento patriarcal y construir una conciencia feminista.

EL NAUFRAGIO DE LAS CIVILIZACIONES
Amin Maalouf
ALIANZA EDITORIAL

Cuando por primera vez se podría conducir a la humanidad hacia una era de libertad y progreso, el mundo parece ir en dirección opuesta, hacia la destrucción de todo lo conseguido. ¿Cómo hemos llegado hasta aquí?

HABA®

Inventa juguetes
para mentes curiosas

Badatoz jolasak!

Jolas heitzaleen gida 2019-2020
laster eskuragarri elkar liburu-dendetan

ekar
www.elkar.eus

+1

NOA ETA LOU PANPINAK
+1 urte | LILLIPUTIENS

Ume txikienek ere egin lezakete aitarena edo amarena Noa edo Lou panpinak zainduz. Tamaina naturalekokak dira, edonora eramateko modukoak eta, lohitu ezkerro, eskuz garbi daitezke.

KOLORETAKO MUNSTROA

+3 urte | DEVIR

Koloretako Munstroak ez daki zer gertatzen zaion. Emozioak nahas-mahasean ditu, eta orain, nahas-mahas hori argitu, eta emocio bakoitzak bere ontzian sartu beharko du. Lagundu nahi?

+3

JUEGO DE EQUILIBRIO FLAMENCO ROSA

+3 urte | JANOD

Umeek hegalean artean banatu behar dituzte txoriak, banaka, askatutxu gabe. Erortzen bazaiztu, galdu duzu!

+3

BIKOTE KARTAK. PIRRITX, PORROTX ETA MARIMOTOTS

+3 urte | KATXIPORRETA

Kutxi-kutxi, Marilutxi! Karta-joko dibertigarri hau 15 karta bikotek osatzen dute. Ondo pasa, Nikolas!

+3

MESA DE TRABAJO CIENTÍFICA DISCOVERY

+4 años | HAPE

Descubre el mundo de la ciencia con esta fantástica mesa de trabajo y construye, a través de sencillos sistemas de poleas y engranajes, hasta quince inventos.

+4

ASTOTXO EKILIBRISTA

+4 urte | HABA

Astotxo ekilibristak bideari ekin nahi dio, baina badu nahiko lan zama guztia bizkarrean hartzentz! Makilak astoaren gainean jarri behar dituzue besteek baino lehen, baina bat ere bota gabe.

+4

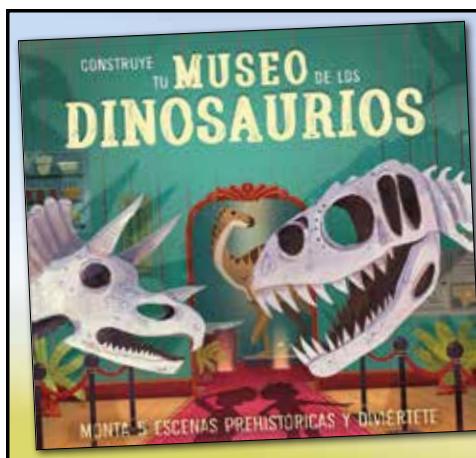

NOR DA NOR? ARGITXOREKIN JOLASEAN

+5 urte | IKASTOLEN ELKARTEA

Jolasaren gaia lanbideak dira. Helburua beste jokalariak aukeratutako ogibidea ahalik eta bizkorren eta hark baino lehenago igartzea da, ahalik eta galdera egokienak eginez.

+5

CONSTRUYE tu MUSEO DE LOS DINOSAURIOS

Con este libro los niños podrán montar 5 maquetas de fósiles prehistóricos en pop ups, siguiendo unas sencillas instrucciones mientras van descubriendo todo sobre estos increíbles animales.

iEl museo está a punto de abrir las puertas!

SAN PABLO

19,95 €

+6

BATALLA DE GENIOS

+6 años | LÚDICO

Batalla de genios es un juego de mesa para niños en el que tendrás que retar a tu oponente a completar el tablero antes que tú. ¡Sé el más rápido en resolverlo!

+7

NUMERAMA

+7 años | MERCURIO

Zenbat eta zenbaki ilara luzeagoa osatu, orduan eta puntu gehiago eskurako dituzu!

+8

CONSTRUCCION ZIG & GO 48PCS

+8 años | DJECO

Reflexiona sobre conceptos físicos, comprende las interacciones de una reacción en cadena, estudia la velocidad y evalúa las distancias para crear un recorrido divertido.

DRAFTOSAURUS

+8 años | ZACATRUS

Administra tu parcela de dinosaurios en el parque temático que los científicos han conseguido crear una vez clonados estos saurios gigantes.

+8

AZUL

+8 años | ASMODEE

Azul invita a los artistas del azulejo a embellecer las paredes del Palacio Real de Évora.

VILLANOUS

+10 años | RAVENSBURGER

Villainous significa "Schurkisch/Böse" y eso es exactamente lo que se trata de este emocionante juego de estrategia: ¿qué jugador se convierte en el mayor malvado de Disney?

+12

EXIT
LAS CATAUMBAS DEL TERROR

+12 años | DEVIR

Tras la misteriosa desaparición de un amigo en las catacumbas de París acudis a buscarle por las laberínticas galerías del subsuelo.

CARNAVAL DE MONSTRUOS

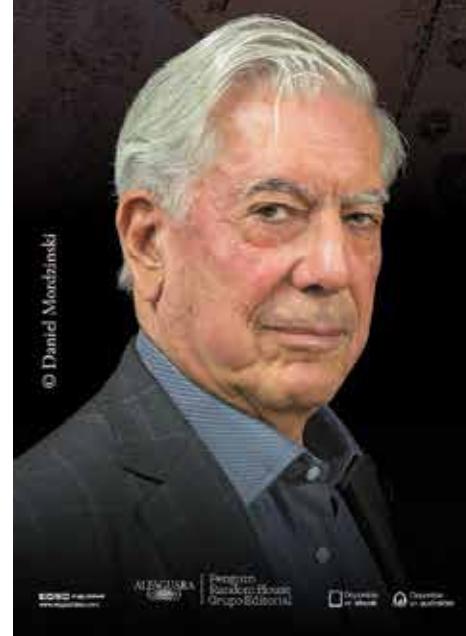
+14 años | ZACATRUS

Ya está aquí Carnaval de Monstruos, el último juego de mesa de Richard Garfield, autor de Magic: The Gathering, el juego de cartas colecciónables más famoso del mundo.

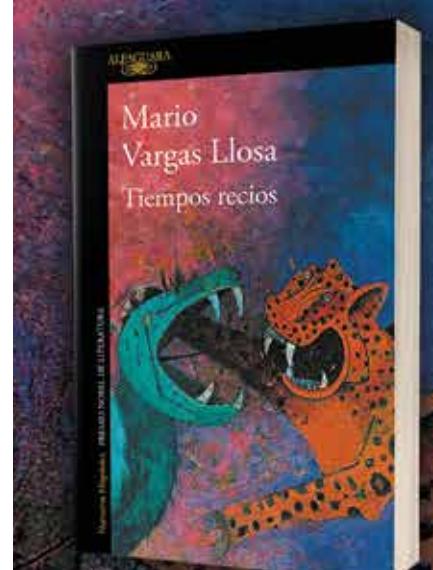
Una historia de conspiraciones políticas e intereses encontrados durante la Guerra Fría.

Una mentira que pasó por verdad y cambió el devenir de América Latina.

LA NUEVA NOVELA DE MARIO VARGAS LLOSA, PREMIO NOBEL DE LITERATURA

© Daniel Mordzinski

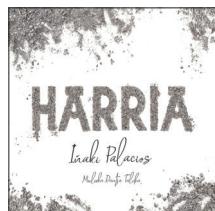

NOBEDADEAK

musika

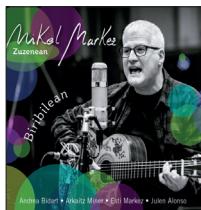
IRAGANA
Hemendik at!
GOR

HARRIA
(LIB + CD)
Iñaki Palacios
BAGA BIGA

Oraina eta Etorkizunaren ondotik, *Iragana* falta zen. Honela izendatu dute *Hemendik at!*eko taldeko ohiek haien arrakastak jasotzen dituen bilduma.

Palaciok 10 doinu sortu ditu disco berriak. Txistuarekin batera, ez dira falta trikitixa, kitarrak, baxua eta bateria, baina, oraingoan, protagonismo berezia hartu du harrizko txalapartak. Iñaki Perurenak zenbait bertso grabatu ditu.

BIRIBILEAN
Mikel Markez
MIKEL MARKEZ

30 urteko ibilbidean sortutako zenbait abesti bildu ditu Mikel Markezek Mecca Recording Studiosen zuzenean grabatutako disco honetan. Kantuok berrikusi ditu, zuzeneko bertsio akustiko berri bat eskainiz.

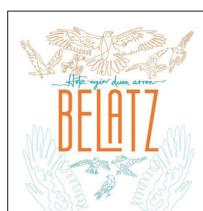
EZ NOSTALGIA
Joseba Irazoki
BIDEHUTS

Musikari beratarrak *Ez-Nostalgia* dakin, bere ibilbide oparoan konposaturiko pieza instrumentalez osatutako lana. 12 piezako disco berri honek 300 aleko edizio mugatua du.

ORION ZUZENEAN
(2CD)
Olatz Zugasti
KANTAITA
EEA

Maiatzaren 4an Orion emandako kontzertua disco bikotza bilakatu zaio Olatz Zugastiri. Denetara, 19 abesti. Gehienak, Olatz Zugastik berak sortutakoak dira, baina badaude Benito Lertxundiren errepeterioko zein kantu tradizional batzuk ere.

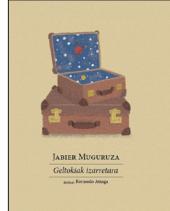
**HOTZ EGITEN
DUEN ARREN**
Belatz
BAGA BIGA

Belatz taldearen bigarren diskoa izenburua da *Hotz egin duen arren*, eta gernikarrek osatu duten rockak poparen astindu alai eta erakargarriak ditu. Rock erakargarría, hamaika rock osagairekin egindako ogi samurra.

LURRALDE BERRIAK
Iker Martinez
IKER MARTINEZ

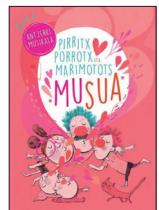
Talde ezberdinetan ibili ostean Iker Martinez de Zuazok bere bakarkako bigarren lana dakar. Askatasun pertsonala, maitasuna, galera, tristura, bizitza erdiko krisia, heriotza, aurrera egitea...

**GELTOKIAK
IZARRETA**
(LIB + CD)
Jabier Muguruza
ZETA

Liburu diskoa hau Barnasants festivalak Jabier Muguruzari egindako enkarguaren emaitza da, eta bertan abeslariak aukeraturiko euskal kantzen bertsioak egin ditu, Bernardo Atxagak idatzitako testu batekin batera.

DVD-AK

MUSUA
Pirribx, Porrotx
eta Marimotots
KATXIPORRETA

Musua antzerki musikalra. 2019ko ekainaren 18an Andoaingo Bastero Kulturgunean zuzenean grabatua.

BLACK IS BELTZA
Fermin Muguruza
ELKAR

1965eko urrian gaude. New Yorkeko Bosgarren Hiribidean desfilatzeko gonbita jaso du Iruñeko San Ferminetako erraldoien konpartsak. Ezingo dute, ordea, denek desfilatu: erraldoi beltzak debekatu egingo dituzte.

NVN
NAVONA

